

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-9/2016-206

Datum: 16. 7. 2018

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Francija Pušenjaka in mag. Karle Pinter kot članov senata, na podlagi 12. in 12. o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOMK-1), v zadevi presoje koncentracije pridobitve skupne kontrole podjetij York Global Finance Offshore BDH S.a.r.l., 26 Boulevard Royal, L-2449 Luxembourg, Luksemburg (v nadaljevanju: York), ki ga zastopa direktor Christian Reyntjens, Slovenski državni holding d.d., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: SDH), ki ga zastopa predsednica uprave Lidija Glavina, in Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: KAD), ki ga zastopa predsednik uprave Bachtiar Djalil, ki ju po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., Tivolska 48, 1000 Ljubljana, vse skupaj pa po pooblastilu zastopa Odvetniška pisarna Wolf Theiss – Podružnica v Sloveniji, Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana, nad podjetjem Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Sava), ki ga zastopa predsednik uprave Gregor Rovanšek, na zahtevo, na nejavni seji dne 16. 7. 2018 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji pridobitve skupne kontrole podjetij York Global Finance Offshore BDH S.a.r.l., 26 Boulevard Royal, L-2449 Luxembourg, Luksemburg, Slovenski državni holding d.d., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana, in Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana, nad podjetjem Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

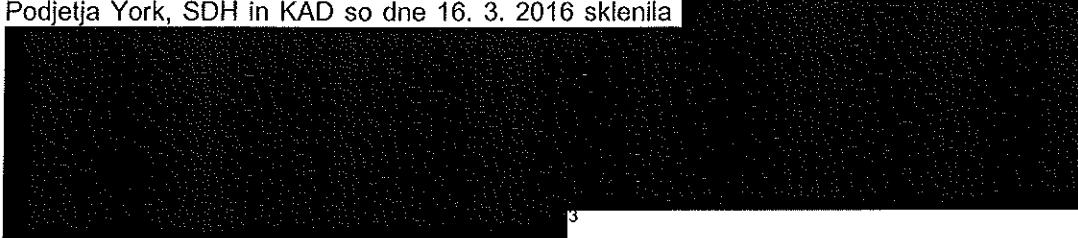
I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 18. 4. 2016² prejela priglasitev koncentracije pridobitve skupne kontrole podjetij York, SDH in KAD (v nadaljevanju tudi priglasitelji) nad podjetjem Sava (v nadaljevanju tudi prevzeto podjetje) ter predlog za izdajo sklepa, s katerim se dovoli izvrševanje koncentracije v določenem obsegu pred izdajo odločbe. Koncentracijo so skupaj priglasila podjetja York, SDH in KAD.

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Dokument opr. št. 3061-9/2016-1.

2. Podjetja York, SDH in KAD so dne 16. 3. 2016 sklenila

3. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij⁴ (v nadaljevanju: Uredba). Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj dopolnil dne 6. 5. 2016⁵, dne 9. 5. 2016⁶, dne 1. 7. 2016⁷, dne 22. 7. 2016⁸, dne 1. 8. 2016⁹, dne 13. 9. 2016, dne 9. 11. 2016 in dne 18. 11. 2016.
4. Dne 10. 5. 2016¹⁰ je Agencija izdala sklep, s katerim je podjetjem York, SDH in KAD izdala soglasje za izvrševanje predmetne koncentracije v določenem obsegu pred izdajo odločbe, in sicer v obsegu izvrševanja pravic do podjetja Sava, ki so nujno potrebne za zagotovitev ohranjanja vrednosti naložbe, na podlagi določb Upniškega sporazuma, sklenjenega med podjetji York, SDH in KAD dne 16. 3. 2016, ter izvajanje vseh dejanj, ki so nujno potrebna, da se zagotovi solventnost podjetja Sava, in sicer za obdobje do izdaje odločbe glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.
5. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah¹¹ (v nadaljevanju: ZUT) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000 EUR.
6. York je podjetje pod kontrolo podjetja York Capital Management Global Advisors LLC, ki je registrirana svetovalka za kapitalske trge, in je globalna alternativna investicijska družba, katere glavna dejavnost je iskanje investicijskih priložnosti. Kontrolo nad njim izvaja fizična oseba [redacted].¹² York se osredotoča zlasti na podjetja v slabšem finančnem stanju. Skupina York pred izvedbo priglašene koncentracije ni bila prisotna na slovenskem trgu, na slovenskem trgu ne opravlja nobenih dejavnosti niti ne ustvarja prihodkov od prodaje. Podjetje York ni imetnik lastniških deležev v podjetjih, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo na slovenskem trgu, temveč vstopa v poslovna razmerja s podjetji na slovenskem trgu zgolj s kupovanjem paketov terjatev do nekaterih podjetij.¹³ Dne 20. 9. 2017 je podjetje York v Sloveniji ustanovilo hčerinsko družbo York Global Finance poslovne dejavnosti in storitve, d.o.o., katere 100 % lastnik je, in ima prav tako v lasti le terjatve, in sicer do podjetja DZS.¹⁴
7. SDH je nastal z dnem uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu¹⁵ (v nadaljevanju: ZSDH-1), in sicer dne 26. 4. 2014, s prevzemom pristojnosti in obveznosti s strani Slovenske odškodninske družbe d.d. in tako nadaljuje z upravljanjem kapitalskih naložb v lasti SDH in Republike Slovenije. Odvisno podjetje podjetja SDH je podjetje

³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priglasitev koncentracije, str. 2.

⁴ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-3.

⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-4.

⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-13.

⁸ Dokument opr. št. 3061-//2016-18.

⁹ Dokument opr. št. 3061-//2016-19.

¹⁰ Dokument opr. št. 3061-//2016-5.

¹¹ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5.

¹² Dokument opr. št. 3061-//2016-10, str. 3.

¹³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-39, str. 1.

¹⁴ Dokument opr. št. 3061-//2016-1786, str. 4.

¹⁵ Uradni list RS, št. 25/14.

Poslovni sistem za avto Trgovina na debelo in drobno z avtomobili, rezervnimi deli in materialom d.o.o.

■ Osnovna dejavnost podjetja KAD je zagotavljanje dodatnih sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje z upravljanjem lastnega premoženja ter z upravljanjem Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Upravlja tudi druge dejavnosti, povezane z upravljanjem premoženja, in storitve, povezane s podporo upravljanju premoženja. Dejavnosti podjetja KAD so določene z zakonom in statutom podjetja. Podjetje KAD ima odvisno podjetje Modra zavarovalnica d.d. (100 %), ki upravlja vzajemne pokojninske sklade in je največja izplačevalka dodatnih pokojnin v Sloveniji. Podjetji SDH in KAD večino svojih prihodkov od prodaje ustvarita v Republiki Sloveniji. Po navedbah priglasiateljev kapitalске naložbe države niso del skupine SDH, saj vsa podjetja prosto in svobodno nastopajo na trgu, ne da bi bila s strani SDH kakorkoli omejena ali koordinirana. Glede na navedbe priglasiateljev podjetja s kapitalsko naložbo države (naložbe, ki so v lasti SDH, in naložbe Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH) ne tvorijo ekonomske celote z SDH oziroma med seboj, zato jih ni treba upoštevati pri presoji predmetne koncentracije, kar bo natančneje obrazloženo v nadaljevanju.

9. Podjetje Sava upravlja skupino Sava in hkrati izvaja dejavnost naložbenih financ. Skupina je osredotočena na dejavnost turizma, ki jo razvija v okviru blagovne znamke Sava Hotels & Resorts, njen cilj pa je

■. Na dan 21. 5. 2018¹⁶ je imelo podjetje Sava v dejavnosti turizma v lasti 99,91 % podjetja Sava Turizem d.d., Ljubljana, le-to pa 85 % podjetja Cardial, d.o.o., Ljubljana, in 100 % podjetja Sava Zdravstvo d.o.o., Ljubljana, v dejavnosti nepremičnin 100 % podjetij Sava Nepremičnine, d.o.o. Ljubljana, in Sava Nova d.o.o., Zagreb, ter v drugih dejavnostih 100 % podjetij GIP Sava Kranj, d.o.o., Ruma, Srbija, in Sava IT, d.o.o., Ljubljana. V dejavnosti finance pa je imelo na isti dan podjetje Sava v lasti 28,81 % podjetja Gorenjska banka, d.d., Kranj, in 10 % podjetja BLS Sinergije, d.o.o., Portorož, podjetje Sava Turizem d.d., Ljubljana, pa 0,13 % podjetja Gorenjska banka, d.d., Kranj, in 30 % podjetja BLS Sinergije, d.o.o., Portorož.¹⁷ Podjetje Sava je na dan 21. 5. 2018 imelo naložbe v podjetji Hoteli Bernardin, d.d., Portorož (9,15 %) in Istrabenz, d.d., Koper (16,32 %).

10. Na dan izdaje predmetne odločbe imata podjetji SDH in KAD vsako po ■ % delež delnic v osnovnem kapitalu podjetja Sava, York pa ■ % delež v osnovnem kapitalu podjetja Sava in prav tolikšen delež glasovalnih pravic.¹⁸ Naložba v podjetje Sava je v skladu s Strategijo upravljanja s kapitalskimi naložbami države pomembna naložba. Pripravljen je bil

¹⁶ Baza Gvin (<http://www.gvin.com/siMatrix/Default.aspx?Stran=podjetje&Podstran=udelezba&ID=5111358>).

¹⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-20 (<http://www.sava.si/images/pdf/porocilo132016.pdf>, str. 7).

¹⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-198.

¹⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priloga 5.1 k Obrazcu za priglasiitev koncentracije.

II. POSTOPEK

11. Ker je bila prigrasitev nepopolna, so jo prigrasitelji dopolnili dne 6. 5. 2016²⁰, dne 9. 5. 2016²¹, dne 1. 7. 2016²², dne 22. 7. 2016²³, dne 1. 8. 2016²⁴, dne 13. 9. 2016, dne 9. 11. 2016²⁵ in dne 18. 11. 2016²⁶.
12. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah²⁷ (v nadaljevanju: ZUT) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000 EUR.
13. Dne 30. 9. 2016²⁸ je Agencija prejela osnutek predloga korektivnih ukrepov, ki naj bi odpravili na sestanku dne 28. 9. 2016²⁹ izpostavljene pomisleke glede skladnosti predmetne koncentracije s pravili konkurence. Dne 4. 10. 2016³⁰ je Agencija na prigrasitelje naslovila zahtevo za posredovanje podatkov hkrati z odgovorom glede osnutka predloga korektivnih ukrepov. Nov predlog korektivnih ukrepov je Agencija prejela dne 18. 11. 2016³¹, čemur je dne 21. 12. 2016 sledil sestanek s prigrasitelji koncentracije na Agenciji³² in nov osnutek predloga korektivnih ukrepov dne 22. 12. 2016³³. Po preučitvi le-tega je Agencija posredovala prigrasiteljem dopis z mnenjem glede novega predloga korektivnih ukrepov.³⁴ Dne 16. 2. 2017³⁵ in dne 6. 3. 2017³⁶ so prigrasitelji posredovali dopolnitev prigrasitve, dne 13. 3. 2017 pa dodatno dopolnitev in nov osnutek predloga korektivnih ukrepov.³⁷ Dne 24. 2. 2017 je na Agenciji ponovno potekal sestanek s prigrasitelji koncentracije z namenom lažje uskladitve vsebine korektivnih ukrepov.³⁸
14. Dne 10. 5. 2016³⁹ je Agencija izdala sklep, s katerim je podjetjem York, SDH in KAD izdala soglasje za izvrševanje predmetne koncentracije v določenem obsegu pred izdajo odločbe, in sicer v obsegu izvrševanja pravic do podjetja Sava, ki so nujno potrebne za zagotovitev ohranjanja vrednosti naložbe, na podlagi določb Upniškega sporazuma, sklenjenega med podjetji York, SDH in KAD dne 16. 3. 2016, ter izvajanja vseh dejanj, ki so nujno potrebna, da se zagotovi solventnost podjetja Sava, in sicer za obdobje do izdaje odločbe glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence.
15. Dne 16. 9. 2016⁴⁰ in dne 28. 9. 2016⁴¹ je bil opravljen sestanek med predstavniki Agencije in prigrasitelji koncentracije. Dne 30. 9. 2016⁴² so podjetja York, SDH in KAD posredovala Agenciji osnutek predloga korektivnih ukrepov, dne 5. 10. 2016⁴³ pa je Agencija prigrasiteljem posredovala pripombe na osnutek predloga korektivnih ukrepov.
16. Prigrasitelji so dne 18. 11. 2016⁴⁴ posredovali spremenjen oziroma dopolnjen predlog korektivnih ukrepov z obrazložitvijo le-teh. Po pregledu novega predloga korektivnih ukrepov

²⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-3.

²¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-4.

²² Dokument opr. št. 3061-9/2016-13.

²³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-18.

²⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-19.

²⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-38 in 39.

²⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-41.

²⁷ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5.

²⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-35.

²⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-34.

³⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-36.

³¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-41.

³² Dokument opr. št. 3061-9/2016-45.

³³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-46.

³⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-48.

³⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-49.

³⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-56.

³⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-57.

³⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-52.

³⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-5.

⁴⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-27.

⁴¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-34.

⁴² Dokument opr. št. 3061-9/2016-35.

⁴³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-36.

⁴⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-41.

je Agencija na sestanku dne 1. 12. 2016⁴⁵ priglasitelja seznanila z dodatnimi pripombami in hkrati priglasitelja pozvala k predložitvi dopolnjenega in v nekaterih delih spremenjenega predloga korektivnih ukrepov.

17. Dne 22. 12. 2016⁴⁶ so priglasitelji koncentracije Agenciji posredovali nov predlog korektivnih ukrepov in dne 16. 2. 2017⁴⁷ ter dne 17. 2. 2017⁴⁸ pojasnila glede [redacted] ⁴⁹

18. Dne 17. 2. 2017⁵⁰ je Agencija z dopisom priglasitelje seznanila s svojo oceno ustreznosti novega predloga korektivnih ukrepov in da bo, v kolikor v 15 dnevnem roku ne bo prejela ustreznih korektivnih ukrepov, v skladu z določili 46. člena ZPOmK-1 zaradi izkazanega resnega suma o skladnosti koncentracije s pravili konkurence s sklepom začela postopek. V zvezi s tem dopisom je dne 24. 2. 2017⁵¹ sledil sestanek s priglasitelji koncentracije. Na prošnjo priglasiteljev je Agencija dne 3. 3. 2017⁵² priglasiteljem podaljšala rok za posredovanje odgovora na zahtevo Agencije z dne 17. 2. 2017, čemur sta sledili novi vlogi priglasiteljev dne 7. 3. 2017⁵³ in dne 14. 3. 2017⁵⁴. Glede na to, da tudi osnutek korektivnih ukrepov z dne 14. 3. 2017 ni odpravil vseh pomislekov Agencije glede skladnosti koncentracije s pravili konkurence, je Agencija dne 19. 4. 2017⁵⁵ s sklepom uvedla postopek presoje skladnosti s pravili konkurence.

19. Dne 26. 5. 2017⁵⁶ je Agencija posredovala zahtevo za posredovanje podatkov s priloženim vprašalnikom konkurentom v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na trgu hotelskih storitev v Republiki Sloveniji, dne 29. 5. 2017⁵⁷ pa zahtevo za dopolnitev in posredovanje podatkov priglasiteljem koncentracije. Odgovor priglasiteljev koncentracije je Agencija prejela dne 9. 6. 2017⁵⁸, svojo vlogo pa so priglasitelji posredovali še dne 19. 7. 2017⁵⁹. Dne 20. 6. 2017 je Agencija prejela odgovor na vprašalnik podjetja Sava Turizem d.d.⁶⁰

20. Dne 25. 7. 2017 je Agencija zahtevo za posredovanje podatkov naslovila na kupce na trgu hotelskih storitev v Republiki Sloveniji⁶¹. Dne 1. 9. 2017⁶² so na Agencijo posredovali vlogo priglasitelji koncentracije. Dne 22. 9. 2017 je na Agenciji potekal sestanek s priglasitelji koncentracije z namenom priglasitelje seznaniti s preliminarnimi izsledki analize⁶³. Dne 29. 9. 2017⁶⁴ so priglasitelji na Agencijo naslovili prošnjo za vpogled v spis⁶⁵, ki je bil omogočen dne 9. 10. 2017.

21. Dne 18. 12. 2017 je Agencija na prošnjo priglasiteljev izdala sklep o podaljšanju roka za posredovanje odgovora na povzetek relevantnih dejstev⁶⁶, dne 20. 12. 2017 pa je na Agenciji na prošnjo podjetja York potekal sestanek v predmetni zadevi.⁶⁷

⁴⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-44.

⁴⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-46.

⁴⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-47.

⁴⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-49.

⁴⁹ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

⁵⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-48.

⁵¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-52.

⁵² Dokument opr. št. 3061-9/2016-54.

⁵³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-56.

⁵⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-57.

⁵⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-59.

⁵⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-61.

⁵⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-60.

⁵⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-74.

⁵⁹ Dokumenti opr. št. 3061-9/2016-108 do 110.

⁶⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-100.

⁶¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-111.

⁶² Dokument opr. št. 3061-9/2016-141.

⁶³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-146.

⁶⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-166.

⁶⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-150.

⁶⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-179.

⁶⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-180.

22. Dne 15. 1. 2018 je v predmetnem postopku dodatno predložila pooblastilo za zastopanje podjetij SDH in KAD Odvetniška družba Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji o.p., d.o.o., Tivoljska 48, 1000 Ljubljana.⁶⁸ Dne 19. 1. 2018 pa je na prošnjo podjetij SDH in KAD potekal na Agenciji sestanek z novim pooblaščenecem teh dveh podjetij.⁶⁹ Izjavi o povzetku relevantnih dejstev sta podjetji SDH in KAD posredovali ločeno od podjetja York, vsi pa so odgovor posredovali dne 26. 1. 2018.⁷⁰

23. Dne 6. 2. 2018 je Agencija posredovala zahtevo za posredovanje podatkov priglasiteljem koncentracije⁷¹ in jim na njihovo prošnjo dne 12. 2. 2018 s sklepom podaljšala rok za posredovanje odgovora.⁷² Odgovore so podjetja Agenciji posredovala ločeno, torej SDH in KAD posebej in York posebej, in sicer dne 23. 2. 2018.⁷³ Dne 27. 2. 2018 je Agencija posredovala zahtevo za posredovanje podatkov podjetju Sava d.d.⁷⁴ in dne 6. 3. 2018 prejela odgovor⁷⁵.

24. Podjetji SDH in KAD sta dne 4. 6. 2018 Agenciji ponovno predložili predlog za izdajo dovoljenja za izvrševanje koncentracije v družbi Sava, d.d., v določenem obsegu pred izdajo odločbe⁷⁷. Agencija je dne 18. 6. 2018⁷⁸ izdala sklep, s katerim je podjetjem SDH, KAD in York izdala soglasje za izvrševanje predmetne koncentracije v določenem obsegu pred izdajo odločbe na skupščini podjetja Sava dne 22. 6. 2018.

III. PODREJENOST ZPOMK-1

A Koncentracija

25. ZPOMK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij; (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.

26. Drugi odstavek 10. člena ZPOMK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.

27. Koncentracija in s tem obveznost priglasitve je nastala

⁶⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-181 in 182.

⁶⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-184.

⁷⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185 in 186.

⁷¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-188.

⁷² Dokument opr. št. 3061-9/2016-190.

⁷³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-192 in 193.

⁷⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-194.

⁷⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-195.

⁷⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-196.

⁷⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2018-198.

⁷⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2018-202.

[REDACTED] Na ta način so podjetja York, SDH in KAD pridobila skupno kontrolo nad podjetjem Sava.⁸⁰

28. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij⁸¹ (v nadaljevanju: Obvestilo Komisije) izhaja, da odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija).

29. Takšna pridobitev kontrole nad podjetjem in opisanimi pravnimi posli pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1, ki določa, da gre za koncentracijo pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer ko eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.

Upravljanje kapitalskih naložb SDH, KAD in Republike Slovenije

30. V skladu z ZSDH-1 je Republika Slovenija upravljanje svojih kapitalskih naložb prenesla na SDH. Namen zakona je zlasti doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države in koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, KAD in Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, zaradi vzpostavitve preglednega sistema upravljanja naložb, stabilnega lastništva, zmanjšanja stroškov upravljanja in dolgoročnega povečanja donosnosti in vrednosti kapitalskih naložb za uresničitev gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa.⁸² V skladu z 19. členom ZSDH-1 je SDH pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu z zakonom, v skladu z drugim odstavkom tega člena pa SDH ni pristojen za upravljanje kapitalskih naložb v mednarodnih finančnih institucijah, kapitalskih naložb v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno gospodarsko službo dejavnosti systemskega operaterja za prenos in distribucijo zemeljskega plina in električne energije ter javno gospodarsko službo dejavnosti organiziranja trga z električno energijo v Republiki Sloveniji, ter naložb v DUTB. V skladu s tretjim odstavkom 20. člena ZSDH-1 mora SDH uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve.

31. Agencija ugotavlja, da načela, postopke in merila, v skladu s katerimi ravna SDH pri opravljanju svojih nalog, določa Politika upravljanja Slovenskega državnega holdinga (v nadaljevanju: Politika upravljanja). Namen Politike upravljanja je zagotoviti preglednost in sledljivost sprejemanja odločitev SDH, kar zlasti velja za področje kadriranja v nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države, za postopke razpolaganja s kapitalskimi naložbami države, pa tudi za določitev nadzornih mehanizmov na področju zaposlovanja in najemanja zunanjih izvajalcev storitev.⁸³ Politika upravljanja kot relevantne pravne akte korporativnega upravljanja SDH določa: ZSDH-1, ZGD-1, ZIntPK, ZTFI, Statut Slovenskega državnega holdinga, d.d., Letno poročilo Slovenskega državnega holdinga, d.d., Strategijo upravljanja naložb, Letni načrt upravljanja naložb, Kodeks korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države, Pravilnik o pogojih, merilih in postopku za vrednotenje, ugotavljanje primernosti in

⁷⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, prigrasitev koncentracije, str. 2.

⁸⁰

3061-9/2016-13, str. 1).

⁸¹ UL C 95, 16.4.2008, odst. 54.

⁸² 1. člen ZSDH-1.

⁸³ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173 (http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/Politika%20upravljanja_december_kon%C4%8Dna%20verzija1.pdf).

selekcijiranje kandidatov za člane organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države, Izhodišča Slovenskega državnega holdinga za glasovanje na skupščinah družb ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga.

Pristojnost odločanja organov SDH

32. Edini ustanovitelj in delničar podjetja SDH je Republika Slovenija. SDH ima naslednje organe odločanja: uprava, nadzorni svet, skupščina in ekonomsko socialni strokovni odbor. Organi odločanja podjetja SDH niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog pa morajo delovati neodvisno in samostojno v skladu s cilji, določenimi v strategiji in drugih aktih upravljanja, kot jih določa ZSDH-1.⁸⁴
33. Skupščina podjetja SDH ne odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja, ampak le o temeljnih zadevah podjetja, opredeljenih v ZGD-1 in ZSDH-1, o izdaji novih delnic ter o njihovem dajanju v pravni promet in sprejema merila za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države. Nadzorni svet med drugim imenuje člane uprave, potrjuje finančni načrt podjetja, nadzira uresničevanje strategije in letnega načrta upravljanja naložb. Po navedbah priglasiateljev podjetje SDH v preteklih dveh letih ni dalo nikakršnega priporočila in ni na kakršenkoli drug način podalo usmeritve za glasovanje nadzornemu svetu ali drugemu organu vodenja oziroma nadzora v podjetjih, ki so bodisi v posredni bodisi ali neposredni lasti SDH, oziroma v podjetjih, ki so kapitalaska naložba države.⁸⁵ Nadalje so priglasiitelji pojasnili, da SDH sprejema splošna priporočila, cilje in usmeritve na načelni ravni preko aktov, ki jih narekuje ZSDH-1, kot sta letni načrt upravljanja kapitalskih naložb in politika upravljanja naložb, ter nekaterih drugih aktov, ki se ne nanašajo na posamezno kapitalsko naložbo SDH ali države, temveč na celoten državni portfelj (na primer Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju: Kodeks)⁸⁶ in Priporočila in pričakovanja SDH.⁸⁷
34. Kodeks zadeva podjetja s kapitalsko naložbo države in njihova odvisna podjetja. Njegov namen je določiti standarde vodenja in nadzora v podjetjih s kapitalsko naložbo države ter v njih oblikovati transparenten in razumljiv sistem korporativnega upravljanja. Kodeks določa, da so organi vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države neodvisni od SDH in države. Uresničevanje pravic delničarja oziroma družbenika in izvajanje pristojnosti ter izpolnjevanje obveznosti in nalog SDH v skladu z zakonom, Kodeksom ter sprejetimi akti ne predstavlja posega v neodvisnost podjetij. Kodeks tudi določa, da se organi vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države o zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje pravic iz kapitalске naložbe države v podjetju, vzdržijo vsakršne komunikacije s predstavniki ministrstev ali vlade. Pri imenovanju članov uprave oziroma posloводства člani nadzornega sveta nosijo polno osebno odgovornost za strokovnost in skrbnost odločitve, pri čemer niso in ne smejo biti vezani na navodila tretje osebe, niti SDH.
35. Pomembnejše vrste poslov, ki se v aktu o ustanovitvi SDH ali s sklepom nadzornega sveta vežejo na soglasje nadzornega sveta, so zlasti strategija oziroma strateški načrt podjetja, poslovno-finančni načrt, pridobivanje, odtujevanje ali zaprtje pomembnih delov podjetja ali obrata, pridobivanje, odtujevanje in obremenjevanje delnic in poslovnih deležev, pridobivanje, odtujevanje in obremenitve nepremičnin (razen, če trgovanje z nepremičninami sodi med redne posle družbe), ustanavljanje in zapiranje podružnic, večje investicije, dajanje in jemanje posojil in kreditov (razen, če dajanje posojil in kreditov sodi med redne posle podjetja).⁸⁸

⁸⁴ Statut Slovenskega državnega holdinga, d.d., opr. št. SV 1415/16; priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173.

⁸⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-10, str. 1.

⁸⁶ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173 ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)).

⁸⁷ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173 (<http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/Priporo%C4%8Dila%20in%20pri%C4%8Dakovanja%20SDH%20-maj%202017.pdf>); dokument opr. št. 3061-9/2016-10, str. 1 in 2.

⁸⁸ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173 ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)), odstavek 6.1.5.

36. Nadzorni svet je odgovoren za svojo učinkovito organizacijo in soodgovoren za svojo ustrezno sestavo. Opravlja tudi nalogo svetovanja upravi na način, da ne posega v njeno samostojnost. Nadzorni svet ima pristojnost za imenovanje in odpoklic predsednika in članov uprave oziroma posloводства po lastni presoji skladno z interesi podjetja. Večino članov nadzornega sveta podjetja SDH sestavljajo neodvisni člani, prav tako so neodvisne njihove odločitve. Član nadzornega sveta se mora izogibati nasprotju interesov in mora razkriti in pojasniti nadzornemu svetu (potencialno) nasprotje interesov, o morebitnem nastopu dejstev, ki spremenijo njegovo izpolnjevanje kriterija neodvisnosti, pa mora takoj obvestiti nadzorni svet. Bistveno nasprotje interesov, ki postavlja pod vprašaj širše področje delovanja člana nadzornega sveta, vodi v prenehanje mandata, kar je skrb celotnega nadzornega sveta. V ostalih primerih član nadzornega sveta ne sodeluje v razpravi in se vzdrži glasovanja pri odločanju o zadevi, v kateri ima nasprotje interesov. Če obstaja dvom o tem, ali je podano (potencialno) nasprotje interesov, o tem odloči nadzorni svet brez člana, pri katerem utegne biti podano (potencialno) nasprotje interesov.⁸⁹

Razmerje podjetij SDH in KAD s podjetji s kapitalsko naložbo države

37. Ključna pri ugotavljanju, katera podjetja v državni lasti tvorijo ekonomsko celoto, je ugotovitev, ali imajo podjetja v državni lasti neodvisno pristojnost odločanja, ali ima država ali organ, na katerega je država prenesla upravljanje podjetij v državni lasti, možnost določati strateške poslovne odločitve in sprejemati poslovno politiko podjetij v državni lasti, ali pa takšne pristojnosti pripadajo posameznim podjetjem v državni lasti. Pomembno je tudi, ali zaradi enotnega centra odločanja obstaja koordinacija na trgu med podjetji v lasti iste države.⁹⁰

38. SDH ima pri opravljanju funkcije delničarja kapitalskih naložb države pravico imenovati organe vodenja in nadzora v kapitalskih naložbah države. Kljub temu je SDH pri imenovanju članov nadzornega sveta po navedbah priglasiteljev omejen z določbami 21. člena ZSDH-1, ki določajo, da se imenovanje v nadzorne svete opravi po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka, pri čemer sta izključni merili za izbiro in imenovanje kandidatov strokovnost in izkušnost.⁹¹ Po navedbah priglasiteljev postopek imenovanja članov nadzornega sveta temelji na objektivnosti, preglednosti ter sledljivosti načina pridobivanja kandidatov. Sestavljen je iz postopka akreditacije in nominacije. V postopku akreditacije se lahko osebe, ki izpolnjujejo pogoje, prijavijo na javni poziv, kadrovska komisija pa preveri izpolnjevanje pogojev. Tako se ustvari baza akreditiranih kandidatov za člane nadzornega sveta. V postopku nominacije se kandidate za člane nadzornega sveta izbere iz baze akreditiranih članov. V zadnji fazi postopka SDH sprejme dokončno odločitev o potrditvi članov nadzornega sveta, pri čemer lahko potrdi le akreditirane člane. Člani nadzornega sveta, ki jih imenuje SDH, morajo po imenovanju ravnati neodvisno in niso na kakršenkoli način vezani na navodila, mnenja in stališča SDH.

39. V skladu z določbami 20. člena ZSDH-1 morajo organi podjetij s kapitalsko naložbo države pri svojem opravljanju funkcije ravnati izključno v interesu podjetij, v katerih to funkcijo opravljajo. SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z ZSDH-1, ne da bi posegal v neodvisnost organov podjetij, predvsem pa ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. V zvezi z odločitvami, ki se nanašajo na finančni načrt, poslovni načrt in glavne investicije niti ZSDH-1 niti katerikoli drug predpis ne daje SDH kakršnihkoli pravic, ki bi mu omogočale vplivati na strateške poslovne odločitve, ki zadevajo kapitalске naložbe države. Vsako podjetje je tako po navedbah priglasiteljev samostojen center odločanja in ni vezano na navodila SDH.⁹² Po navedbah priglasiteljev okoliščine v primeru kapitalskih naložb ne nakazujejo na to, da tvorijo ekonomsko celoto z SDH, saj se kakršenkoli nadzor SDH nad kapitalskimi naložbami izčrpa z imenovanjem nadzornega sveta.⁹³ V skladu z Obvestilom Komisije združitvev ali pridobitev kontrole, do katere pride med dvema podjetjema v lasti iste države (ali iste javne

⁸⁹ Priloga dokumenta opr. št. 3061-9/2016-173 ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)), odstavek 6.1.

⁹⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priglasitev koncentracije, str. 4.

⁹¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priglasitev koncentracije, str. 6.

⁹² Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priglasitev koncentracije, str. 7.

⁹³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, priglasitev koncentracije, str. 8.

organizacije), pomeni koncentracijo, če sta bili podjetji prej del različnih gospodarskih enot z neodvisno pristojnostjo odločanja.⁹⁴

Razmerje SDH in KAD

40. Podjetje KAD je po navedbah priglasiateljev s podjetjem SDH v posebnem razmerju in z njim tvori ekonomsko celoto. V 51. členu ZSDH-1 je navedeno, da je KAD samostojna pravna oseba, katere edini delničar je Republika Slovenija, naloge skupščine KAD pa opravlja skupščina SDH, torej Vlada Republike Slovenije. Poleg navedenega se v skladu s šestim odstavkom 51. člena ZSDH-1 trije od šestih članov nadzornega sveta podjetja KAD izvolijo na predlog SDH.

41. Na podlagi določb 53. člena ZSDH-1 upravlja KAD svoje kapitalske naložbe samostojno in neodvisno. V primeru uresničevanja glasovalnih pravic na skupščinah družb s kapitalsko naložbo države glasovalne pravice izvršuje SDH v imenu in za račun KAD. SDH stališča usklajuje s KAD, pri čemer se upoštevajo posebnosti in namen ustanovitve KAD. Če se stališča ne uskladijo, SDH glasovalne pravice KAD izvršuje po lastni presoji. Iz navedenega sledi, da podjetji SDH in KAD svoje glasovalne pravice izvršujeta usklajeno, oziroma jih izvršuje podjetje SDH tudi v višini kapitalskega deleža podjetja KAD.

Razmerje med podjetji v državni lasti in podjetjema SDH in KAD

42. Vprašanje, ali sta podjetji del iste ekonomske celote ali ne, se v primerih podjetij v večinski ali izključni lasti države ugotavlja glede na različne faktorje, s katerimi se ugotavlja avtonomija družb pri ravnanju na trgu.⁹⁵ Presoja o tem, ali je družba hči odvisna od matere ali ne, je dejansko vprašanje, za presojto katerega se v praksi uporabi kriterij pravne povezanosti in dejanskega izvrševanja.⁹⁶

43. Podjetja se štejejo za neodvisna, v kolikor imajo možnost neodvisnega poslovanja na trgu in neodvisnega izvrševanja poslovne politike.⁹⁷ Elementi, ki se upoštevajo pri presoji možnosti neodvisnega odločanja, so, če npr. člani organov vodenja oziroma nadzora v podjetjih niso isti; če je izvajanje pravic delničarja omejeno na običajno izvajanje pravic delničarja.⁹⁸ Glede na prakso Evropske komisije⁹⁹ je pri presoji, ali ima podjetje možnost neodvisnega nastopanja na trgu, pomembni faktorji, kot so lastništvo tega podjetja, pravica do imenovanja članov organov vodenja in nadzora v to podjetje, samostojnost pri kadrovskih zadevah oziroma lastni kadri, poslovanje s podjetji, ki niso družbeniki tega podjetja, samostojnost pri sklepanju pogodb, ki so povezane s poslovanjem podjetja. Navedeno kaže, da imajo podjetja možnost oziroma sposobnost neodvisnega odločanja in da država ne more neposredno ali posredno naložiti oziroma olajšati koordinacije med podjetji, ki so v državni lasti.

44. Priglasiatelji so navedli, da SDH s podjetji, ki so v lasti RS, upravlja enako, kot s podjetji, ki so v lasti podjetij SDH in KAD, in sicer, da se njegova kakršnakoli upravičenja delničarja/družbenika izčrpajo s samim imenovanjem članov nadzornih svetov (ali poslovodstev), podjetja pa sama, neodvisno in samostojno sprejemajo poslovne odločitve, med njimi pa ne prihaja do nikakršne koordinacije in izmenjave poslovnih informacij.¹⁰⁰

45. Iz prakse Sodišč EU izhaja, da je pri presoji, ali gre za ekonomsko celoto, odločilno, ali imajo podjetja, katerih ravnanje se presoja, možnost neodvisnega odločanja. Tudi podjetja v izključni državni lasti imajo lahko sposobnost neodvisnega odločanja.¹⁰¹ Lastniška struktura

⁹⁴ Prečiščeno obvestilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij, odstavek 153.

⁹⁵ Sodba Sodišča EU v zadevi C-73/95 *Viho Europe BV v. Commission*, paragraf 16.

⁹⁶ Komentar ZPOmK-1 (str. 61).

⁹⁷ Primer *Nestel/IVO* (COMP IV/M.931), odst. 7.

⁹⁸ Primer *EDF/SEGEBEL*, COMP/M.5549, odst. 92 in nasl.

⁹⁹ Glej odločbe v zadevah OJ (1991) L 28/32, (1992) 5 CMLR 154 *Ijsselcentrale* in OJ (1991) L 185/23, (1992) 5 CMLR 586 *Gosmé/Martel-DMP*.

¹⁰⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-10, str. 9.

¹⁰¹ 10. točka obrazložitve Sodbe Vrhovnega sodišča RS U 5/2008.

pri presoji samostojnosti delovanja ni odločilna, kakor tudi ni odločilno, ali podjetja tvorijo koncern ali ne.¹⁰² Da vsa podjetja v večinski državni lasti ne tvorijo ekonomske celote, je potrdilo tudi Vrhovno sodišče RS, ko je v sodbi opr. št. U 5/2008 zaključilo, da dejstvo, da so vsa elektrodistribucijska podjetja v večinski lasti države in da tvorijo dejanski koncern, ne zadošča za ugotovitev, da so del iste ekonomske celote.

46. Glede na navedeno je Agencija nadalje ugotavljala, ali obstaja možnost, da bi podjetje SDH lahko kljub neobstoju zakonske podlage izvajalo kontrolo nad določenim podjetjem (že zaradi predmetne nameravane koncentracije, v kateri SDH sodeluje pri pridobitvi skupne kontrole nad podjetjem).

[REDACTED]

¹⁰³ Cilj upnikov v finančnem prestrukturiranju pa je [REDACTED].¹⁰⁴

[REDACTED]. Znižanje zadolženosti podjetja Sava kot enega izmed ciljev Strategije je po navedbah priglasiteljev [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Priglasitelji so tudi

pojasnili, da ZSDH-1 ureja le upravljanje s kapitalskimi naložbami države, ne pa situacije, ko podjetje SDH (ali RS) pridobi [REDACTED], ki je v finančnih težavah in zoper katero je uveden eden izmed postopkov finančnega prestrukturiranja oziroma za reševanje podjetij v težavah z aktivno udeležbo SDH pri poslovanju takšnega podjetja.

47. V zvezi z navedenim so priglasitelji še pojasnili, da je podjetje SDH pričelo s pripravo notranjega akta, ki bi ustrezno umestil ravnanje podjetja SDH v primerih podjetij v slabem finančnem položaju v okvir upravljanja naložb, ki ga postavlja ZSDH-1, in da že potekajo pogovori o predlogu sprememb ZSDH-1, da se odpravi pravna praznina, ko reševanje podjetij v težavah narekuje tudi večjo vključenost podjetja SDH kot upravljavke državnih naložb v samo reševanje podjetij, tudi preko vpliva na njihove strateške poslovne odločitve.

[REDACTED]

Določbe upniškega sporazuma

[REDACTED]

¹⁰² 11. točka obrazložitve Sodbe Vrhovnega sodišča RS U 5/2008.

¹⁰³

[REDACTED]

¹⁰⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-18, str. 2.

¹⁰⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-18, str. 3.

¹⁰⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-19, str. 2.

¹⁰⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 19.

Po navedbah priglasiteljev bi na primer

50.

nad podjetjem Sava je omejeno na

Skupno izvrševanje kontrole priglasiteljev

109

Trajna sprememba kontrole

51.28. člen Obvestila Komisije v skladu s prvim odstavkom tretjega člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹¹⁰ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) opredeljuje koncept koncentracije kot trajno spremembo v kontroli udeleženih podjetij in v strukturi trga. Trajna sprememba nadzora ni izključena zaradi dejstva, da so osnovni sporazumi sklenjeni za določen čas, če je te sporazume mogoče obnoviti. Do koncentracije lahko pride tudi v primerih, ko sporazumi predvidevajo določen končni datum, če je predvideno obdobje dovolj dolgo, da pripelje do trajne spremembe v kontroli udeleženih podjetij.

52. Obvestilo Komisije v 34. členu navaja, da lahko na primer pride do skupne kontrole nad podjetjem v obdobju zagona dejavnosti, kjer lahko eden od delničarjev skladno s pravno zavezujočimi sporazumi skupno kontrolo spremeni v izključno. Ker stanje skupne kontrole ne more pomeniti trajne spremembe kontrole, se lahko celotna dejavnost obravnava kot pridobitev izključnega nadzora. V preteklosti je Komisija sprejemala dejstvo, da bi takšno zagonsko obdobje lahko trajalo do treh let, vendar je svojo prakso v zadnjem obdobju spremenila. To obdobje na splošno ne bi smelo presežati enega leta, da bi lahko izključili možnost vpliva scenarija skupne kontrole na strukturo trga, obdobje skupne kontrole pa bi morale biti zgolj prehodne narave. Le pri takšnem relativno kratkem obdobju je malo verjetno, da bi obdobje skupnega nadzora izrazilo vplivalo na strukturo trga, in zato lahko velja, da ne vodi v trajno spremembo kontrole.

¹⁰⁸

¹⁰⁹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-13, str. 2.

¹¹⁰ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

Obstoj morebitnih drugih sporazumov

Priglasitelji so pojasnili, da je podjetje KAD

Podjetje KAD je lastnik

18,75 % kapitalskega deleža v podjetju Union Hoteli d.d.

55. Podjetji SDH in KAD imata manjšinske lastniške deleže tudi v naslednjih podjetjih, dejavnih v turistični dejavnosti: Terme Čatež d.d. – KAD 23,79 % delež, Terme Olimia d.d. – KAD in SDH skupaj 28,8 %, Krka d.d. – KAD in SDH skupaj 26,85 %, Gorenje d.d. – KAD 16,37 %, Unior d.d. – KAD in SDH skupaj 44,97 %, Union Hoteli d.d. – KAD 18,75 % ter HIT d.d.¹¹⁵ – SDH 33,3 % in KAD 33,3 %.¹¹⁶

56. Agencija ugotavlja, da so vsa podjetja iz dejavnosti turizma, v katerih ima država svoj lastniški delež, v posrednem državnem lastništvu¹¹⁷ preko podjetja SDH, za katerega navzkrižna udeležba oseb v organih vodenja in nadzora podjetij v njegovi lasti že na podlagi samega ZSDH-1 ni dovoljena. V skladu z 21. členom ZSDH-1 podjetje SDH ne sme glasovati za kandidate za člane organov nadzora, ki so že člani vodenja v podjetju, v katerem ima SDH večinski lastniški delež. Agencija je v nadaljevanju natančneje preverila, ali obstaja navzkrižno članstvo članov organov vodenja in nadzora v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij v organih vodenja ali nadzora konkurenčnih podjetij.

B Preseganje pragov po prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1

57. Poleg izpolnjenega pravnega pogoja obveznost priglasitve koncentracije nastopi, če je izpolnjen tudi ekonomski pogoj iz prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1. Slednji določa, da je priglasitev potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 mio EUR.

58. Podjetje York s povezanimi podjetji v letu 2015 ni ustvarilo prihodkov od prodaje na slovenskem trgu. Podjetje SDH je vse prihodke od prodaje v letu 2015 ustvarilo v Republiki Sloveniji, in sicer v višini 25.972.000 eur. Podjetje KAD pa je v letu 2015 ustvarilo v Republiki Sloveniji 9.541.000 eur prihodkov od prodaje, Modra zavarovalnica d.d., ki je ekonomska celota s podjetjem KAD, pa čiste prihodke od zavarovalnih premij v višini 24.551.616,44 eur. Skupina Sava je v letu 2015 ustvarila [redacted] eur prihodkov od prodaje v Republiki Sloveniji. V primeru presoje pridobitve skupne kontrole podjetij York, SDH in KAD nad podjetjem Sava je presežen prag 35 milijonov evrov letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1, ter hkrati prag 1 milijon evrov letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.

¹¹¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 25.

¹¹² Združuje štiri hotele: Grand hotel Union, Grand hotel Union Business, Hotel Lev in Central hotel.

¹¹³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 25.

¹¹⁴ Razen na dejanski podlagi, če se ACH ne bi udeležil skupščine, kar pa je malo verjetno.

¹¹⁵ Zaradi glasovalne pravice, ki so jo pridobili prednostni delničarji, je odstotek glasovalnih pravic podjetij SDH in KAD nižji, in sicer skupaj 44,34 %. Priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 25.

¹¹⁶ Priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 25 in 26.

¹¹⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-10, priloga Seznam posrednih in neposrednih naložb Republike Slovenije po zakonu o SDH na dan 31. 12. 2015.

59. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru pridobitve skupne kontrole podjetij York, SDH in KAD nad podjetjem Sava sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podjetij podrejena določbam ZPOmK-1.

C Pristojnost Agencije

60. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe ES o združitvah nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije¹¹⁸ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.¹¹⁹

61. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5000 mio EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.

62. Agencija na podlagi podatkov priglasiatelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj je skupina Sava v letu 2015 ustvarila skupno [redacted] mio eur prometa¹²⁰, kar pomeni, da prag iz točke (b) drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR) ni dosežen, kot tudi ne prag iz točke (d) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

63. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.

64. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno

¹¹⁸ Dolžnost izhaja tako iz 10. člena načelom lojalnosti iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredbe ES o združitvah.

¹¹⁹ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

¹²⁰ Priglasitev, dokument opr. št. 3061-16/2015-1, str. 4.

povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.

65. Priglasitelji so navedli, da koncentracija ne bo imela za posledico horizontalnih ali vertikalnih prekrivanj med trgi, na katerih so prisotna v koncentraciji udeležena podjetja. Kljub temu so opredelili upoštevne trge v skladu s preteklimi opredelitvami Komisije. Le-ta je v svoji praksi nakazala, da bi bilo v določenih primerih mogoče upoštevni trg hotelskih storitev opredeliti glede na ceno oziroma udobje, ki ga nudi posamezni hotel, glede na lastništvo hotelov, glede na primarne storitve (nočitve) in dodatne storitve, ki jih hotel nudi. Priglasitelji so navedli, da se zgolj manjši odstotek uporabnikov odloča za določen hotel primarno zaradi dodatnih storitev in da je glavni dejavnik sprejema odločitve o hotelski nastanitvi še vedno cena za nočitev in udobje, ki ga nudi posamezni hotel. Tudi hoteli, ki nudijo nekatere posebne ponudbe, naj bi še vedno konkurirali podjetjem oziroma hotelom, ki teh storitev ne nudijo. Na podlagi navedenega so priglasitelji kot upoštevni trg opredelili trg hotelskih storitev – nočitev srednje kategorije (s povprečnimi cenami in kategorijami udobja z dvema, tremi ali štirimi zvezdicami), saj naj bi bili tovrstni hoteli z vidika potrošnika med seboj zamenljivi.¹²¹

66. Agencija je z namenom preveriti navedbe priglasiteljev in natančneje opredeliti upoštevne proizvodne oziroma storitvene trge ter geografske trge ter ugotoviti stopnjo konkurence in vplive predmetne koncentracije na upoštevni trgih posredovala vprašalnike 20 domnevnim konkurentom na trgu nujenja hotelskih storitev v Republiki Sloveniji, vključujoč podjetja, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja kapitalski oziroma poslovni delež ali terjatve do teh podjetij, ter 21 domnevnim kupcem (podjetjem) na trgu nujenja hotelskih storitev.

67. Podjetja v skupini prevzetega podjetja, to je podjetja Sava s povezanimi podjetji, opravljajo hotelske storitve, zdravstvene storitve, nepremičninske in nekatere druge storitve, pri čemer pa skupina Sava ■ % prihodkov od prodaje ustvari z opravljanjem hotelskih storitev, predvsem preko podjetja Sava Turizem d.d. Po navedbah priglasiteljev koncentracije trga hotelskih storitev Evropska komisija do sedaj še ni dokončno opredelila, vendar je nakazala, da bi ta trg lahko nadalje delili na ožje trge glede na ceno oziroma udobje, ki ga nudi posamezni hotel, kategorijo hotela, glede na tip želene storitve itd.

Trg hotelskih storitev v zdraviliškem in trg hotelskih storitev v gorskem turizmu

68. Priglasitelji so do izdaje povzetka relevantnih dejstev navajali, da je primerna opredelitev upoštevne trga nujenja hotelskih storitev, in sicer v zdraviliških občinah (zdraviliški turizem) in v gorskih občinah (gorski turizem). V svojih vlogah so navedli, da je pri nujenju hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu poudarek na zdraviliških storitvah, vezanosti hotelov na izvir termalne vode ter v dodatnih storitvah za dobro počutje (wellness). Navajali so, da se z zdraviliškim turizmom povezuje zdrav način življenja, prehranjevanja in skrb za vsesplošno dobro počutje, da so hoteli, ki nudijo zdraviliške in tudi zdravstvene storitve, vezani na izvir termalne vode, zato po mnenju priglasiteljev niso zamenljivi z ostalimi hoteli, ki teh storitev ne nudijo. Po njihovem mnenju bi bilo treba ločeno opredeliti zdravstvene storitve in ločeno zdraviliške sprostitevne storitve, za katere se odločajo skupine starejših potrošnikov (upokojencev), ljudje z zdravstvenimi težavami, ter potrošniki, ki zasledujejo zdrav način življenja.

69. Zdraviliški turizem je usmerjen v dobro počutje gostov, njihovo razvajanje in sproščanje, v skrb za zunanji videz in ugodje gostov. Pomeni zdrav način življenja in obravnava zdravje kot ravnovesje med telesom, umom in duševnostjo. Priglasitelji so navedli, da si na trgu sprostitevne turizma zdravilišča med seboj ne konkurirajo s hoteli, ki se ne uvrščajo med zdravilišča, saj je zdraviliški turizem vezan na termalno vodo oziroma na njene blagodejne učinke.

¹²¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 31.

70. Vsebinske odgovore je Agencija v analizi trga, ki jo je izvedla, pridobila od 11 konkurentov. Nekatera izmed anketiranih podjetij so navedla, da niso prisotna na trgih, ki jih zadeva predmetna koncentracija. 7 podjetij je med svojimi konkurenti navedlo tudi podjetje Sava oziroma Sava Turizem oziroma je med konkurenčnimi zmogljivostmi navedlo vsaj del namestitvenih zmogljivosti podjetja Sava. 8 podjetij je med svojimi konkurenti navedlo tudi podjetja iz tujine, predvsem iz obmejnih držav Italije, Avstrije, Hrvaške in Madžarske, prav toliko podjetij pa ima v vseh ali vsaj v delu vodnih površin, ki jih nudijo svojim gostom, termalno vodo. 6 podjetij je navedlo, da bi bilo primerno upoštevni trg prodaje hotelskih storitev deliti glede na kategorijo namestitvene enote, 5 pa, da bi bilo primerno trg nočitev obravnavati kot enoten trg nočitev v hotelih in drugih namestitvenih enotah, kot so apartmaji, hiše, kampi. Konkurenti podjetja Sava Turizem so navedli, da namestitvenih zmogljivosti v povprečju nimajo v celoti zasedenih, pri tem pa so večinoma prisotna tudi večja ali manjša sezonska nihanja.
71. Podjetje Sava Turizem je navedlo, da imajo gostje različne preference glede ciljne destinacije oziroma vrste turistične ponudbe, zato se na primer gost, ki se odloči za bivanje v obmorski destinaciji, ne bo odločal za bivanje v gorski destinaciji ali zdravilišču in obratno. Gostje, ki iščejo zdraviliško destinacijo, bodo po njegovih navedbah primerjali ponudbo slovenskih, avstrijskih, hrvaških in madžarskih term, ki se nahajajo znotraj radija, ki je za gosta enakovreden glede na oddaljenost. Za tovrstne destinacije pa se ne bo odločal gost, ki na primer išče namestitve v mestnih hotelih ali pri privatnih ponudnikih.¹²²
72. Med značilnostmi zdraviliškega turizma so konkurenti v koncentraciji udeleženih podjetij navedli, da je njegov namen prispevek k zdravju ljudi, tako v obliki preventive kot kurative. Kar nekaj jih je dalo poudarek možnosti koriščenja bazenskih zmogljivosti s termalno vodo in z njo povezanim storitvam, kot so wellness, masaže, aquafun, predvsem preventivne in rehabilitacijske zdravstvene storitve, zaradi naravnih zdravilnih dejavnikov pa je zdravje, dobro počutje in zdrav način življenja osrednji motiv za odločitev za bivanje v zdraviliških namestitvah.
73. Iz konteksta odgovorov večine konkurentov glede opredelitve upoštevnega proizvodnega oziroma storitvenega trga je razbrati, da bi lahko opredelili ločen upoštevni trg hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu in ločen upoštevni trg hotelskih storitev v gorskem turizmu. Kar nekaj jih je mnenja, da bi morali poleg teh trgov opredeliti še druge trge, kot je na primer trg hotelskih storitev v obmorskem turizmu, mestnem turizmu itd. Agencija se je glede na to, da se predmetna koncentracija nanaša na nudenje hotelskih storitev v zdraviliškem in na nudenje hotelskih storitev v gorskem turizmu, osredotočila na ta dva trga.
74. Med anketiranimi podjetji se jih je 6 opredelilo za ločenost trga nudenja hotelskih storitev v zdraviliškem in gorskem turizmu, med razlogi pa so navedla, da gre za drugačen tip gostov in njihove želje, da so gostje bolj statični, vezani na notranjo ponudbo in so zato nezamenljivi. Konkurenti podjetja Sava, ki so se opredelili, da so prisotni na trgu zdraviliškega turizma, menijo, da so pričakovanja gostov v zdraviliškem turizmu specifična in jih ni mogoče zadovoljiti na primer v gorskih hotelih. V zdraviliškem turizmu naj bi šlo za učinke in delovanje različnih naravnih zdravilnih sredstev, ki so specifična za določeno mikro okolje in jih ni mogoče prenesti v druga okolja, temeljni motiv obiska pa je sprostitvev in krepitev zdravja. Nekaterim podjetjem predstavlja termalna voda konkurenčno prednost za goste, 3 pa menijo, da bi bilo treba kot ločen trg opredeliti ponudnike s termalno vodo. 7 anketiranih podjetij je navedlo, da se ukvarja z zdraviliškim turizmom, eno pa je kot konkurenta navedlo tudi podjetje Sava Turizem, čeprav se izrecno ne ukvarja z zdraviliškim turizmom.
75. Za veliko anketiranih kupcev – turističnih agencij zdraviliški ter gorski turizem nista relevantna oziroma se s tovrstno ponudbo ne ukvarjajo. Po navedbah nekaj kupcev, ki so podali vsebinske odgovore, sta za kupce, ki povprašujejo po hotelskih storitvah v zdraviliškem turizmu, med najpomembnejšimi dejavniki izbire cena in celotna turistična

¹²² Dokument opr. št. 3061-9/2016-100.

infrastruktura, sledijo možnost kopanja v bazenu s termalno vodo z napotilom zdravnika in brez napotila zdravnika ter lokacija namestitve v RS. Nekatera menijo, da ponudbi slovenskih ponudnikov v zdraviliškem turizmu tuja podjetja, ki nudijo istovrstne storitve, niso konkurenčna, ker po njihovem mnenju Slovenci teh podjetij večinoma ne poznajo in ne povprašujejo po njih, ker menijo, da je slovenski zdraviliški turizem boljši in cenovno ter lokacijsko dostopnejši ter je njihovo povpraševanje po hotelskih storitvah v zdraviliškem turizmu nasploh vezano na Slovenijo. Eno podjetje je navedlo, da so konkurenčne tudi zmogljivosti v zdraviliškem turizmu na Madžarskem in Hrvaškem.

76.V odgovoru na povzetek relevantnih dejstev so priglasitelji podali definicijo trga, ki naj bi temeljila na najnovejši praksi Evropske komisije in na analizi tržne raziskave, ki jo je v postopku opravila Agencija.¹²³ Navedli so, da bi moral biti upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg opredeljen kot trg enoten trg namestitvenih storitev (hospitality market). Podlago za takšno utemeljitev naj bi po njihovih navedbah dajala najnovejša praksa Evropske komisije¹²⁴, kot tudi analiza odgovorov na vprašalnike Agencije.¹²⁵ Priglasitelji med drugim navajajo, da se Komisija v predmetni odločbi opredeljuje tudi do vprašanja, ali specifične storitve, ki jih poleg hotelske nastanitve nudijo hoteli, kot so konferenčne kapacitete, organizacija sestankov in manjših prireditelj, fitness storitve, ponudba hrane in pijače v hotelskih restavracijah in barih, trgovine z darili in programi zvestobe ipd. dajejo podlago za nadaljnjo delitev upoštevne trga. Komisija naj bi po navedbah priglasiteljev zaključila, da so te storitve namenjene le povečanju stopnje zasedenosti hotelov, torej spodbujanju prodaje hotelskih storitev in naj ne bi utemeljevale nadaljnje delitve trga namestitvenih storitev na namestitvene storitve v zdraviliškem turizmu in na namestitvene zmogljivosti v gorskem turizmu. Po navedbah priglasiteljev naj bi iz analize odgovorov konkurentov izhajalo, da imata gorski in zdraviliški turizem skupni imenovalec v ponudbi aktivnega oddiha, ki jo v obliki ponudbe dodatnih storitev športnih (kolesarjenje, pohodništvo, sprehajanje, plavanje) in sprostitvenih (wellness) aktivnosti ter aktivnosti v naravi nudijo ponudniki namestitvenih zmogljivosti v gorskem in zdraviliškem turizmu.¹²⁶

77.Praksa Komisije na področju opredeljevanja upoštevne trgov za namen konkurenčno pravne presoje primerov koncentracij je koristna pomoč Agenciji pri presoji koncentracij iz njene pristojnosti. Agencija je v skladu z ZPOMK-1 pristojna za učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije, zato pri obravnavi primerov izhaja iz analize razmer na slovenskem trgu, značilnosti ponudbe in povpraševanja ter vstopnih ovir v konkretnem primeru, o čemer pridobi informacije in podatke pri tržnih udeležencih in drugih subjektih na trgu, ki s takšnimi informacijami razpolagajo. Dodatne storitve ponudnikov hotelskih storitev poleg že same lokacije in naravnih danosti privabljajo določene segmente kupcev, k čemur je usmerjena tudi trženjska strategija posameznega ponudnika. Četudi bi, kot navajajo priglasitelji, le prispevale k povečanju stopnje zasedenosti hotelov in s tem spodbujanju prodaje hotelskih storitev, predstavljajo dejavnik izbire in vplivajo na odločitev kupcev glede izbire določenega namestitvenega objekta oziroma lokacije namestitve.

78.Po zaključkih priglasiteljev¹²⁷ iz vprašalnikov ne izhaja potreba po opredelitvi ločenega upoštevne trga zdraviliškega turizma in ločenega upoštevne trga gorskega turizma. Gostje v zdraviliškem in v gorskem turizmu naj bi imeli enake motive za obisk, saj naj bi bil za vse motiv obiska prispevek izbranih aktivnosti k zdravju. Anketirana podjetja so med motivi gostov za izbiro namestitvene enote v zdraviliškem turizmu navajali zdravje, zdraviliško zdravljenje, wellness storitve in neprisotnost sezonske komponente, za izbiro namestitvene enote v gorskem turizmu pa lokacijo v gorskih regijah, ponudbo gorništv, kolesarjenja, vodnih športov, alpinizma, smučanja, pohodništva, plezanja, prisotnost sezonske komponente in odvisnost od vremenskih razmer. Priglasitelji na podlagi svoje analize vprašalnikov navajajo, da odgovori niso prepričljivi, da wellness storitve nudijo tudi vsi hoteli v gorskem turizmu¹²⁸ in da so te storitve tudi značilnost gorskega turizma.

¹²³ Dokument opr. št. 3061-30/2016-185, str. 2.

¹²⁴ Odločba Komisije v zadevi M.7902 Marriot International / Starwood Hotels and Resorts Worldwide.

¹²⁵ Dokument opr. št. 3061-30/2016-185, str. 3.

¹²⁶ Dokument opr. št. 3061-30/2016-185, str. 4, 5.

¹²⁷ Terme Laško, Terme Dobrna, Thermana Laško, Istrabenz Turizem.

¹²⁸ Hotel Grand hotel Toplice, Hotel Golf, Hotel Park, Hotel Savica Garni, Hotel Jadran (hoteli podjetja Sava hoteli, Bled), Hotel Kompas, Hotel Ramada Resort, Ramada hotel & Suits, apartmaji Vitranc (Hit Alpinea), hotel Jezero

Priglasitelji menijo, da četudi je podjetje med svojimi dejavnostmi navedlo tiste, ki naj bi bile značilnosti določene vrste turizma, to še ne pomeni, da niso hkrati tudi značilnosti druge vrste turizma (na primer kolesarjenje, ponudba sprehajalnih in pohodniških poti, športne aktivnosti v športnem parku). Navedeno naj bi po navedbah priglasiteljev kazalo, da ni razlikovalnega elementa med zdraviliškim in gorskim turizmom. Tudi na primer naravne znamenitosti (na primer slapovi, reke, tudi gore) naj ne bi bile značilnosti le ene vrste turizma. Navedli so tudi, da imajo posamezna podjetja v dodatni poletni ponudbi skupinsko vadbo v bazenih, kolesarjenje, pohodništvo, nordijsko hojo, odbojko na mivki, ribolov in golf, v svoji dodatni zimski pa smučanje, deskanje, tek na smučeh in krpljanje.¹²⁹ Priglasitelji so navedli, da odgovori ne dajejo podlage za delitev trga na trg hotelskih storitev v zdraviliškem in na trg hotelskih storitev v gorskem turizmu, da gre pri dodatni ponudbi za vrsto aktivnosti, ki jih zasledimo v ponudbi vseh ponudnikov namestitvenih zmogljivosti, pohodništvo in kolesarjenje tudi v ponudbi vseh zdravilišč, smučanje pa v polovici zdravilišč in da je katero izmed anketiranih podjetij težko našlo razlikovalne razloge za gorski in zdraviliški turizem. Priglasitelji tudi navajajo, da termalna voda ni zgolj značilnost zdraviliškega turizma, temveč tudi gorskega, saj imajo podjetja, ki jih Agencija prišteva med gorske destinacije (Sava Turizem na Bledu), v svojih bazenih termalno vodo in da imajo wellness in beauty program v svoji ponudbi vsi hoteli gorskega turizma. Motiv obiska naj bi bil v obeh primerih aktiven oddih, ki prispeva tudi k zdravju gostov. Priglasitelji so izpostavili, da je osnovna storitev hotelov namestitvev, dodatne storitve pa so stvar ponudnika.

79. Agencija je v analizi glede posameznega sklopa vprašanj upoštevala odgovore podjetij, ki so dejansko prisotna na posameznem trgu nudenja hotelskih storitev, torej bodisi v zdraviliškem bodisi v gorskem turizmu, saj le-ta trg tudi najbolj poznajo. Iz navedb podjetij, ki jih anketirana podjetja štejejo za svoje največje konkurente, je razvidno, da se med največjimi konkurenti na tem trgu pojavljajo podjetja na slovenskem trgu, med katerimi so tudi podjetja, ki so z v koncentraciji udeleženi in z njimi povezanimi podjetji povezana preko manjšinskih lastniških deležev.

80. Agencija je opredelila upošteveni trg hotelskih storitev (v nadaljevanju ločeno v zdraviliškem turizmu in v gorskem turizmu) in v nadaljevanju prikazala stanje konkurence na upoštevnem trgu s preračunom tržnih deležev z dodatnimi storitvami in tudi brez upoštevanja dodatnih storitev. Pri tem je ugotovila, da upoštevanje ali neupoštevanje dodatnih storitev bistveno ne vpliva na razmerja tržnih deležev na upoštevnih trgih. Četudi bi lahko za del kupcev hotelskih storitev bodisi zdraviliškega bodisi gorskega turizma ugotovili, da se motivi obiska prepletajo, bi za del kupcev ugotovili, da je za njih motiv obiska vezan bodisi bolj na značilnosti zdraviliškega bodisi bolj na značilnosti gorskega turizma in ob poslabšanju konkurenčnosti posamezne ponudbe namestitvenih zmogljivosti med seboj ne bi bili pripravljani zamenjati.

81. V nadaljevanju so priglasitelji podali svoje mnenje, med drugim: da termalna voda ni lastna zgolj nastanitvenim možnostim, ki naj bi jih Agencija štela k zdraviliškemu turizmu, saj je termalna voda tudi v ponudbi Sava Hotelov na Bledu, da bazeni, wellness in masaže niso značilnost zdraviliškega turizma, saj jih imajo tudi nastanitve, ki jih je Agencija štela h gorskemu turizmu, da naj bi bilo pohodništvo in preživljanje prostega časa v naravi značilnosti obeh vrst turizma. Priglasitelji so hkrati navedli, da praksa Komisije, analiza ponudbe podjetij, ki jih je Agencija obravnavala kot konkurente na trgu zdraviliškega in gorskega turizma, in analiza odgovorov na vprašalnike dajejo podlago za opredelitev upoštevnega stvarnega trga kot enotnega trga namestitvenih storitev oziroma namestitvenih zmogljivosti. Priglasitelji nasprotujejo ugotovitvi, da naj bi na primer navedba anketiranega podjetja, da naj bi bile značilnosti gorskega turizma lokacija in umeščenost med gore, aktiven način preživljanja prostega časa in povezanost hotela s ponudniki aktivnosti v naravi, nakazovala na ločenost trgov, saj naj bi bilo Rogla klimatsko zdravilišče, čeprav ga je Agencija umestila med gorske namestitve¹³⁰. Po njihovem mnenju ni razlogov za delitev trga na gorski in zdraviliški turizem. Priglasitelji povzemajo tudi navedbe podjetja Sava Turizem,

(Alpinum hoteli Bohinj), hoteli Krim, Ribno in Vila Prešeren (Novi Kondor Bled), hoteli Planja, Natura, Rogla in Brinje (Unitur).

¹²⁹ Na primer Terme Zreče.

¹³⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-174, 107. odstavek povzetka relevantnih dejstev.

in sicer, da iz odgovorov sledi, da je tako gorskemu kot zdraviliškemu turizmu skupen aktiven oddih, in da ni prepričljiva navedba, da naj bi bila kulinarika in turizem na podeželju lastna zdraviliškemu turizmu, saj je slednje lahko tudi v ponudbi gorskega turizma, da ni jasno, v katero vrsto turizma šteje svoje zmogljivosti na Bledu, ki so locirane v objemu gora in nudijo termalno vodo. Priglasitelji tudi oporekajo navedbi, da naj bi pri gorskem turizmu gostje povpraševali po doživetjih v gorah, iskali aktivnosti in sprostitev v naravi, ki je tipična za to okolje (kolesarjenje, pohodništvo, veslanje, zračni športi), saj naj bi navedbe glede aktivnosti slovenskih zdravilišč nakazovale, da je tovrstna ponudba prisotna tudi v zdraviliškem turizmu. Po njihovem mnenju aktivni oddih označuje obe vrsti turizma, zato naj ne bi obstajala dva ločena trga. Vse nastanitvene zmogljivosti naj bi po njihovem mnenju gostom nudile bazenske in wellness storitve ter številne športne aktivnosti in dejavnosti v naravi, kar vse prispeva k sprostitvi in krepitvi zdravja.

82. Agencija ne glede na gornje navedbe ugotavlja, da bi v primeru presoje predmetne koncentracije lahko opredelili upošteveni trg zdraviliškega turizma ločeno od upoštevnega trga gorskega turizma. Vsak ponudnik namestitvenih zmogljivosti je namreč usmerjen k določeni ciljni skupini kupcev in jih želi s svojo ponudbo spodbuditi k nakupu pri njem. Zamenljivost povpraševanja, ki je poleg zamenljivosti ponudbe, vstopnih ovir in drugih dejavnikov eden ključnih za opredelitev upoštevnega proizvodnega oziroma storitvenega trga, pove, ali bi se kupci v primeru povečanja cene določenega proizvoda ali storitve za 5 do 10 % (*SSNIP test*) preusmerili na druge proizvode ali storitve ali na drugega ponudnika zamenljivih proizvodov ali storitev, in ali je delež tistih kupcev, ki ne bi preusmerili svojega povpraševanja dovolj velik, da bi bilo povišanje cen ali poslabšanje kakovosti za podjetje dobičkonosno. Torej s konkurenčno pravnega vidika niso pomembni kupci, ki bi preusmerili svoje povpraševanje, temveč kupci, ki svojega povpraševanja ne bi preusmerili. Agencija je obrazložila način opredelitve podatkov o nočitvah Statističnega urada RS, ki kot zdraviliške občine opredeljuje občine, v katerih so zdraviliško turistična središča, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, da pridobijo status državno verificiranega zdravilišča in se vključijo v javno zdravstveno mrežo Slovenije¹³¹, in pojasnila, da posledično navedeno število nočitev zajema tudi nočitve v nekaterih namestitvenih enotah, ki nimajo neposredne povezave z zdraviliškim turizmom, ne zajema pa nekaterih namestitvenih enot v zdraviliškem turizmu, ki zaradi klasifikacije občine, v kateri se objekti nahajajo, niso uvrščene v kategorijo nočitev v zdraviliških občinah. V svoji analizi stanja konkurence na trgu je Agencija natančno obrazložila način prikaza ocenjenih tržnih deležev. Pri svojih navedbah je izhajala iz navedb v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, navedb anketiranih podjetij, ki so na trgu prisotna bodisi kot konkurenti bodisi kot kupci navedenih storitev.¹³²

83. Iz navedenega izhaja, da vsebuje število nočitev vse nočitve v zajetih občinah, kar pomeni, da vsebuje največje število nočitev, četudi nekatere ne vključujejo storitev, ki jih nudijo ponudniki na trgu nudenja hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma, niti se ne nahajajo v njihovi neposredni bližini. Podatki o konkurentih na tem trgu so dejanski podatki konkurentov, zato Agencija ocenjuje podano oceno velikosti trga in tržnih deležev podjetij na trgu kot realno. Agencija je na podlagi prejetih podatkov navedla več možnih ocen velikosti trga nudenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu, saj natančnih podatkov, primernih za analizo predmetnega trga, ni na voljo.

84. Glede na to, da se presoja predmetne koncentracije ne bi bistveno razlikovala glede na to, ali bi upošteveni proizvodni storitveni trg opredelili ožje ali širše, je Agencija dokončno opredelitev upoštevnega proizvodnega oziroma storitvenega trga pustila odprto.

¹³¹ Občine Brežice, Dobrna, Dolenjske Toplice, Laško, Lendava, Moravske Toplice, Podčetrtek, Ptuj, Radenci, Rogaška Statina, Šmarješke Toplice, Šoštanj, Verzej, Zreče (<http://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/7779>).

¹³² Dokument opr. št. 3061-9/2016-87.

Trg zdraviliškega zdravljenja

85. Zdraviliška zdravstvena dejavnost obsega preventivno varstvo ter specialistično ambulantno in bolnišnično rehabilitacijo s souporabo naravnih zdravilnih sredstev. Osnove zdraviliške dejavnosti predstavljajo priznane zdravilne lastnosti naravnega zdravilnega sredstva pri posameznih bolezenskih stanjih. Uporaba naravnih zdravilnih faktorjev je zdraviliščem omogočila specializacijo za posamezne bolezni, okvare in prizadetosti.¹³³
86. Odgovori anketiranih kažejo, da bi lahko zdraviliško zdravljenje opredelili ločeno od nujenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu. Zdravilišča nudijo različne tipe zdravljenja iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, vendar ne nudijo vsa enakih tipov zdravljenja, in med seboj z vidika uporabnika niso zamenljiva. Nekatere zdravstvene storitve med anketiranimi podjetji se med seboj prekrivajo, medtem ko je večina zdravilišč usposobljena oziroma specializirana za zdravljenje posameznih vrst bolezni oziroma poškodb. Zdravilišča podjetja Sava se ukvarjajo le s sekundarno dejavnostjo zdravilišč brez namestitve na oddelek (tip B), zdravilišča, v katerih imajo v koncentraciji udeležena oziroma z njimi povezana podjetja manjšinski delež, pa tovrstne dejavnosti opravljajo pretežno kot primarne dejavnosti (usposobljenost za rehabilitacijo napoteni zavarovani oseb po tipu standarda). S predmetno koncentracijo niti ob upoštevanju manjšinskih deležev priglasiteljev in z njimi povezanih podjetij v drugih podjetjih ne prihaja do prekrivanja dejavnosti na trgu nujenja zdravstvenih storitev. Primarni dejavnik izbire podjetja oziroma zdravilišča s strani potrošnika oziroma zdravnika je vrsta bolezni oziroma rehabilitacije, ki jo določeno zdravilišče zdravi oziroma nudi. Način izbire določenega zdravilišča je v primeru zdravljenja v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja različen od dejavnikov, ki vplivajo na izbiro namestitve v primeru izbire hotelske storitve zdraviliškega turizma, zato bi lahko zdravstvene storitve, ki se nudijo v okviru zdravilišč, opredelili kot ločen upošteveni trg. Trg nujenja zdravstvenih storitev v zdraviliščih bi lahko opredelili kot ločen upošteveni trg, saj se konkurenca na trgu odvija na podlagi specifičnih dejavnikov, primarno glede na vrsto zdravljenja oziroma rehabilitacije, ki ga določeno zdravilišče nudi. Pogoji konkurence na tem trgu so tako drugačni od na primer pogojev konkurence na trgu nujenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu. Glede na to, da sum glede skladnosti predmetne koncentracije na trgu nujenja zdravstvenih storitev v zdraviliščih ni izkazan, dokončna opredelitev upoštevnega trga nujenja zdravstvenih storitev v zdraviliščih ni potrebna.

B Upošteveni geografski trg

87. V skladu z osmo točko 3. člena ZPOmK-1 je upošteveni geografski trg tisti trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevnem proizvodnem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji in nakupu proizvodov in storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče oddeliti od sosednjih območij zato, ker so pogoji konkurence na teh območjih bistveno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
88. Priglasitelji so navedli, da bi bil lahko geografski trg za trg hotelskih storitev nacionalen, lahko pa bi opredelili tudi ožje lokalne geografske trge, saj se potrošniki odločajo za posamezno nastanitev tudi glede na lokacijo. Nadalje so navedli, da bi bila na primer smiselna razdelitev hotelskih storitev na hotelske storitve gorskih občin in na hotelske storitve zdraviliških občin, saj je za potrošnike bistven kraj oziroma področje, ki ga želijo obiskati, šele nato iščejo nastanitev v tem kraju oziroma na tem področju. Na potrošnikovo izbiro po navedbah priglasiteljev lahko vplivajo zgodovinska zanimivost kraja, dodatne aktivnosti v tem kraju oziroma območju, kot so pohodništvo, kolesarstvo, morske aktivnosti, ugodna klima določenega območja, območja za izboljšanje zdravja in počutja in drugo. Sekundarna pa je odločitev potrošnika o namestitvi v določenem hotelu oziroma drugi vrsti namestitve v tem kraju oziroma na tem območju, pri čemer primerja cene in raven udobja, ki ga določena namestitve nudi.¹³⁴

¹³³ Vir: www.slovenia-terme.si.

¹³⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 31.

89. Priglasitelji so se sklicevali tudi na prakso Komisije, ki upoštevnege geografskega trga hotelskih storitev doslej ni dokončno opredelila, nakazala pa je možnost, da je opredeljen kot nacionalni trg zaradi homogenosti pogojev konkuriranja na nacionalni ravni, lahko pa bi bil tudi lokalni, saj si hoteli med seboj konkurirajo tudi na lokalni ravni, in se potrošniki odločajo za hotel glede na njegovo ožjo lokacijo. Po navedbah priglasiteljev bi bila v predmetnem postopku smiselna razdeljenost geografskih trgov znotraj Republike Slovenije, ki sledi kategorizaciji Statističnega urada RS, in sicer ločitev na trg hotelskih storitev v zdraviliških občinah in na trg hotelskih storitev v gorskih občinah.
90. Pojma zdraviliške občine in gorske občine, ki jih v svojih opredelitvah uporablja Statistični urad RS, in podatki, ki so prikazani na tej podlagi, lahko služita kot izhodišče oziroma kot pomoč pri opredeljevanju trgov in analizi stanja konkurence na upoštevni trgih, nista pa rezultat opredelitve upoštevnege proizvodnega oziroma storitvenega trga ali upoštevnege geografskega trga. Opredeljene upoštevne proizvodne oziroma storitvene trge primarno opredeljujejo značilnosti proizvodov oziroma storitev, elastičnost ponudbe in povpraševanja, ovire za vstop na trg ipd. Glede na opredeljene upoštevne proizvodne oziroma storitvene trge je Agencija v nadaljevanju opredelila upoštevni geografski trg za upoštevni trg nudenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu in upoštevni geografski trg za upoštevni trg nudenja hotelskih storitev v gorskem turizmu.
91. Za upoštevni geografski trg nudenja hotelskih namestitev v zdraviliškem turizmu so priglasitelji navedli, da bi v primeru širše opredelitve poleg območja Republike Slovenije zajemal vsaj še zdravilišča v Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem. Po njihovem mnenju bi se potrošniki v primeru dviga cen nočitev v zdraviliščih in dodatnih storitev v Republiki Sloveniji odločali tudi za zdravilišča zunaj RS, v državah, ki so v neposredni bližini Slovenije. Hkrati pa so navedli, da bi bilo treba upoštevni geografski trg za trg hotelskih namestitev v zdraviliškem turizmu opredeliti kot lokalne trge, bodisi glede na posamezne zdraviliške občine oziroma največ po posameznih ožjih regijah (Prekmurje, Dolenjska, Vzhodno-srednja Slovenija ter Gorenjska in Obmorska). Geografskega trga po njihovem mnenju zaradi različnih aktivnosti, ki se ponujajo v posameznem delu (kolesarstvo, pohodništvo, smučanje, različne prireditve, zgodovinske in kulturne aktivnosti), geografskih značilnosti posameznih delov Slovenije in preferenc potrošnikov pri odločanju o namembnem kraju ne bi bilo mogoče geografsko opredeliti kot ozemlje Republike Slovenije.
92. V odgovorih na vprašalnik je sedem konkurentov odgovorilo, da predstavljajo konkurente njihovemu podjetju tudi namestitvene zmogljivosti na trgu zdraviliškega turizma izven Slovenije. Osem podjetij je navedlo, da bi moral biti upoštevni geografski trg hotelskih storitev opredeljen širše od območja Republike Slovenije. Njihovi odgovori, kako daleč so se pripravljene potrošniki oziroma gosti voziti do zelene destinacije, so bili zelo različni, in sicer so navedli, da je to odvisno od države izvora gosta, od vrste prevoznega sredstva, od tega, ali potujejo individualno ali v skupini. Nekaj konkurentov je navedlo, da so edini dodaten strošek gosta pri koriščenju hotelskih storitev v tujini prevozní stroški, ki ne predstavljajo pomembnejšega dodatnega stroška, nekateri, da so dodatni stroški v zahodni Evropi visoki zaradi višjega standarda in v vzhodni Evropi nizki zaradi nižjega standarda, njihova mnenja pa je težko poenotiti. Hkrati pa je treba odgovore pravilno interpretirati. Podjetja so na vprašanja odgovarjala s svojega vidika, kar vpliva tudi na vsebino pridobljenih odgovorov, ki jih je treba razlagati v kontekstu odgovorov na vsa vprašanja posameznega podjetja. Na primer odgovor, da je razdalja, ki jo je kupec, ki povprašuje po storitvi zdraviliškega turizma, pripravljen premostiti, odvisna od države izvora gosta, se lahko nanaša tudi na oceno konkurenčnosti določene ponudbe na trgu zdraviliškega turizma v tujini in se ne nanaša na upoštevni geografski trg za upoštevni storitveni trg nudenja hotelskih storitev v primeru presoje predmetne koncentracije. Celostna analiza pridobljenih odgovorov pokaže, da bi lahko upoštevni geografski trg za trg nudenja hotelskih zmogljivosti poleg območja Republike Slovenije zajemal največ še nekatere destinacije v ožjem območju obmejnih regij Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije.
93. Anketirana podjetja (konkurenti) so navedla, da bi lahko bil upoštevni geografski trg za trg hotelskih nočitev širši od območja Republike Slovenije. Med razlogi za takšno opredelitev so navedla odprtost meja in bližino raznovrstne ponudbe na Hrvaškem, ki vpliva na poslovanje slovenskih ponudnikov, lega Slovenije v turistično zanimivi regiji in bližina enakovrstne

ponudbe v sosednjih državah oziroma pokrajinah. Oddaljenost oziroma radij, v katerem potrošniki/gosti izbirajo ponudnika hotelske storitve z nočitvijo, so konkurenti opredelili zelo različno: nekateri so navedli, da je razdalja, ki so jo pripravljene premostiti za ustrezno namestitvev, odvisna od izvora gostov (gosti nekaterih narodnosti potujejo dlje, na primer Italijani, Nizozemci); drugi, da so gosti zelo različni – enim je ena ura preveč, drugi lahko potujejo celo noč; za potovanja z letalom ni omejitev. Nekaj jih je navedlo radij okrog 500 km in časovno opredelitev, nekaj manj in nekaj več.¹³⁵ Po mnenju konkurentov na slovenskem trgu naj bi upoštevni geografski trg hotelskih storitev zajemal najmanj določen geografski pas območja sosednjih držav Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške, pri čemer so geografsko oddaljenost opredelila zelo različno. Opredelitev se nanaša na kupce na slovenskem trgu, ki so lahko slovenski kupci ali pa tujci.

94. Med dejavniki, ki naj bi bili pomembni za kupce pri izbiri dobavitelja na trgu zdraviliškega turizma, sta dve od podjetij, ki sta za konkurenta navedli tudi podjetje Sava Turizem, na prvem mestu navedli ceno, dve sta jo navedli kot drugo, po eno pa kot četrto in peto. Kot najpomembnejši dejavnik je eno podjetje izpostavilo lokacijo namestitve (območje v RS), dve možnost kopanja v bazenu s termalno vodo in dve celotno turistično infrastrukturo (hotel oziroma apartma, bazenski kompleks). Vsi konkurenti so med prvimi petimi izbirami navedli možnost kopanja v termalni vodi. Lokacijo namestitve so med prvimi petimi dejavniki navedla le tri podjetja, eno le mikrolokacijo, medtem ko je ostalima dvema pomembna dejavnika za odločitev kupcev za določeno destinacijo tudi širše območje, na katerem se objekt nahaja. Na zadnje mesto je največ podjetij uvrstilo naravne in kulturne znamenitosti v bližnji okolici.

95. Večina konkurentov ocenjuje, da bi se v primeru dviga cene hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma za 5-10 % kupci preusmerili na drugega ponudnika hotelskih storitev v RS, eden ni podal mnenja, eden pa meni, da v primeru zadovoljive kakovosti ponudbe dvig cene ne bi imel vpliva. Trije konkurenti menijo, da bi kupci prešli tudi na ponudnike hotelskih storitev v tujini. Na podlagi navedenega Agencija ugotavlja, da je upoštevni geografski trg za trg hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu celotno območje Republike Slovenije in največ še ožje območje obmejnih regij Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije¹³⁶, ob upoštevanju cenovnega nivoja, kljub še vedno tradicionalni usmerjenosti nekaterih potrošnikov oziroma gostov na ponudbo na slovenskem trgu.

96. Štiri podjetja, ki so se opredelila, da so prisotna na trgu gorskega turizma, so navedla, da jim predstavljajo konkurenti tudi podjetja z namestitvenimi zmogljivostmi na trgu gorskega turizma izven Slovenije. Upoštevni geografski trg naj bi poleg gorskih oziroma višjih področij v Republiki Sloveniji - območje severozahodne Slovenije, področje Rogla, zajemal tudi določen geografski pas gorskega območja sosednjih držav, predvsem v bližini Avstrije in Italije, ob upoštevanju cenovnega nivoja. So tudi mnenja, da bi bilo treba trg gorskega turizma opredeliti kot ločen trg, med razlogi pa, da gre za goste, ki so vezani predvsem na lokacijo, da so v gorskih območjih specifične namestitve (hoteli, penzioni, kampi, kočje) ter da na odločitev najbolj vpliva motiv bivanja, kateremu sledi cena, ki vpliva tudi na izbor namestitvene zmogljivosti.

97. Med značilnostmi hotelskih storitev v gorskem turizmu so konkurenti podjetja Sava oziroma Sava Turizem navedli, da je za turiste, ki se poslužujejo tovrstnih zmogljivosti, bistveni oziroma odločujoči dejavnik geografska lega, da gre za bivanje v sožitju z naravo in možnost dodatnih izletov v gorskem področju, razne športne aktivnosti, kot so pohodništvo, smučanje, kolesarjenje in druge aktivnosti na prostem. Nekatera podjetja so v anketnem vprašalniku Agencije razpoložljivost naravnih danosti uvrstili pred hotelsko ponudbo in kot primarni motiv potrošnikov za izbiro nočitve v gorskih destinacijah navedli pohodništvo in preživljanje prostega časa v naravi, da gre za aktiven način preživljanja prostega časa in gojenje tako poletnih kot zimskih športov (smučanje, plezanje, pohodništvo,

¹³⁵ Navedbe nekaterih anketiranih podjetij glede konkurentov na trgu nudenja hotelskih storitev v tujini: obmejne regije avstrijske Štajerske, Tirolske, tudi hrvaške Istre (Istraturist Umag, Maistra Rovinj, Valamar Istra, Plava Laguna, Liburnia, Aminess, Novigrad); Hotel Loisium, Avstrija, Bad Bloman, Avstrija, Falisia, Luxury Collection Portopiccio, Italija, Arnoldstein, Avstrija, Villach, Italija, Trbiž, hoteli znotraj Ramade, Istarske Toplice.

¹³⁶ Oddaljenost je bila opredeljena zelo različno, od 100 km do nekaj 100 km oziroma navedb, da je to odvisno od vsakega gosta posebej.

kolesarjenje itd.). Za gorski turizem je značilno, da je zelo odvisen od vremena. Nekateri konkurenti so navedli, da je gorski turizem tudi cenovno občutljivejši od nekaterih drugih turističnih ponudb in da je zaznati krajšo dobo bivanja potrošnikov v namestitvenih objektih v gorskih destinacijah v primerjavi z nočitvami v objektih, kjer gosti zasledujejo druge cilje. Vse bolj se ponudniki namestitvev v gorskem turizmu povezujejo tudi s ponudniki aktivnosti v naravi. Primarni motiv obiska je pohodništvo in preživljanje prostega časa v naravi, aktiven način preživljanja prostega časa in gojenje tako poletnih kot zimskih športov. Po navedbah kupcev (turističnih agencij) sta najpomembnejša dejavnika izbire za kupce, ki povprašujejo po hotelskih storitvah v gorskem turizmu, širša lokacija namestitve znotraj RS in cena, sledi mikrolokacija namestitve in celotna turistična infrastruktura ter naravne in kulturne znamenitosti v bližnji okolici. Možnost kopanja za kupce hotelskih storitev v gorskem turizmu ni bistvena. Večina podjetij, ki so podali vsebinske odgovore, je navedla, da so namestitvene zmogljivosti v gorskem turizmu izven Slovenije konkurenčne namestitvenim zmogljivostim v gorskem turizmu v Sloveniji.

98. Na podlagi navedenega Agencija ugotavlja, da bi bil lahko upošteveni geografski trg za potrebe presoje predmetne koncentracije na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu opredeljen kot celotno območje Republike Slovenije in ožje območje obmejnih regij Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije, ob upoštevanju cenovnega nivoja ponudnikov storitev. Agencija je analizirala stanje konkurence na ožjem trgu, to je na trgu RS, kot tudi na širšem trgu, pri čemer upoštevnega geografskega trga ni dokončno opredelila.

C Presoja koncentracije

99. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevnih trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

100. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevnih trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige. Predmetna koncentracija naj po navedbah priglasitelja ne bi imela za posledico horizontalnih in vertikalnih prekrivanj med trgi v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, ker le-ta do sedaj niso bila prisotna in niso ustvarjala prihodkov od prodaje na nobenem izmed opredeljenih upoštevnih trgov.

101. Priglasitelji so navedli, da so kupci storitev hotelov podjetja Sava Turizem tako domači kot tuji uporabniki (na primer zdravstvene zavarovalnice), svoje storitve pa podjetje Sava Turizem prodaja preko [REDACTED]

[REDACTED]¹³⁷ Priglasitelji so tudi navedli, da je podjetje Sava s povezanimi podjetji (Sava Zdravstvo d.o.o. – v mirovanju, Cardial d.o.o.¹³⁸, ki nudi zdravstvene, tudi specialistične preglede) prisotno tudi na trgu zasebnega opravljanja zdravstvenih storitev, ki obsega tako primarne zdravstvene storitve (osnovna zdravstvena in lekarniška dejavnost), kot tudi specialistične (sekundarne) zdravstvene storitve. Priglasitelji ocenjujejo, da je [REDACTED].

¹³⁷ Priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 36.

¹³⁸ Podjetje Cardial d.o.o. je diagnostični center s koncesijo na področju kardiologije ter samoplačniškimi ambulantami, izvaja pa tudi menedžerske zdravstvene preglede. Podjetje Cardial d.o.o. je postalo del skupine Sava v februarju 2014, ko je bilo prevzeto s strani podjetja Sava Turizem d.d. Vir: priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 38.

Trg hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu

102. Trg hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu so priglasitelji ocenili na podlagi števila nočitev v zdraviliških občinah, ki je v letu 2015 znašalo 3,02 mio nočitev. Skupina Sava je v letu 2015 v zdraviliških občinah dosegla nekaj več kot [700-800] tisoč nočitev. Podjetja v skupini Sava v zdraviliških občinah razpolagajo z večjim številom zmogljivosti kot v gorskih občinah, in sicer imajo hotele v Radencih (hotel Radin in hotel Izvir), na Ptuju (GH Primus in bungalovi ter apartmaji), v Moravskih Toplicah (hoteli Livada, Ajda in Termal in turistično naselje z bungalovi), Banovcih (hotel Zeleni gaj in apartmaji) in Lendavi (hotel Lipa in apartmaji). Na podlagi navedenih podatkov so priglasitelji ocenili tržni delež prevzetega podjetja s povezanimi podjetji na trgu nočitev v zdraviliških občinah na [20-30] %.¹³⁹ Kot konkurente na tem trgu so priglasitelji navedli podjetja Terme Čatež ([20-30]% tržni delež), Terme Olimia, Podčetrtek ([10-15]% tržni delež), Medical center Rogaška ([5-10]%), Terme Šmarješke Toplice ([0-5]%). Ocenjeni tržni deleži se po navedbah priglasiteljev v zadnjih treh letih niso bistveno spreminjali.¹⁴⁰ Hkrati so priglasitelji navedli, da ob morebitni ožji opredelitvi upoštevnege geografskega trga hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu podjetja Terme Čatež, Terme Olimia in Unior ne bi bili konkurenti skupini Sava, saj naj bi delovala na različnih geografskih trgih.
103. Agencija na podlagi pridobljenih odgovorov na vprašalnike s strani konkurentov v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ugotavlja, da so na trgu Republike Slovenije prisotni naslednji največji konkurenti na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu: Terme Čatež, Terme Krka, Terme Topolšica, Terme Olimia, Istrabenz Turizem, Thermana Laško, Rimske terme, Terme Zreče. Izmed navedenih podjetij se podjetje Istrabenz Turizem ne nahaja v statistični kategoriji zdraviliških občin, zato je Agencija podatkom, ki se nanašajo na nočitve v zdraviliških občinah prištela tudi oceno glede hotelskih storitev podjetja Istrabenz Turizem. Nekateri kupci so v odgovorih na vprašalnik kot največje konkurente na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu navedli tudi podjetje Hoteli Bernardin, ki se prav tako ne uvršča med zdraviliške občine.
104. Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 o združitvah glede storitev predvideva, da je pomemben kraj njihove izvedbe za kupca. Storitve, ki vsebujejo čezmejne elemente, je mogoče razvrstiti v tri splošne kategorije. Prva kategorija vključuje primere, v katerih potuje izvajalec storitev, druga pa primere, v katerih potuje kupec. Tretja kategorija zajema tiste primere, v katerih se storitev opravi tako, da ni treba potovati ne izvajalcu storitev ne kupcu. V prvih dveh kategorijah se ustvarjeni promet dodeli namembnemu kraju potujočega, to je kraju, kjer se storitev za kupca dejansko opravi. V tretji kategoriji se promet na splošno dodeli lokaciji kupca.¹⁴¹ Če evropski turist najame avtomobil ali rezervira hotel neposredno v Združenih državah Amerike, je to primer druge kategorije, saj se storitev izvede zunaj Skupnosti, konkurenca med hoteli in podjetji za izposojilo vozil pa poteka na izbrani lokaciji. Drugače je pri počitniških paketih, kjer se storitev začne s prodajo paketa prek potovalne agencije na kupčevi lokaciji in konkurenca za prodajo počitnic prek potovalne agencije poteka lokalno, kot pri trgovini na drobno, čeprav se deli storitve lahko zagotavljajo na številnih oddaljenih lokacijah. Takšen primer spada v tretjo kategorijo in ustvarjeni promet se dodeli lokaciji kupca.¹⁴²
105. Glede na to, da gre v primeru presoje predmetne koncentracije za opravljanje storitev, pri katerih potuje kupec, je za pravilen zajem podatkov pomembno, kje se odvija konkurenca za prodajo hotelskih storitev. Če kupec izven Republike Slovenije rezervira svojo namestitvev neposredno pri ponudniku zdraviliške storitve na slovenskem trgu, se ustvarjeni promet dodeli namembnemu kraju potujočega, torej je to promet, ustvarjen v RS. Pri rezervaciji namestitve preko potovalne agencije v državi kupca, če to ni RS, pa se ustvarjeni promet pripiše državi kupca, saj v tem primeru poteka konkurenca med ponudniki na trgu, ki zajema državo kupca.

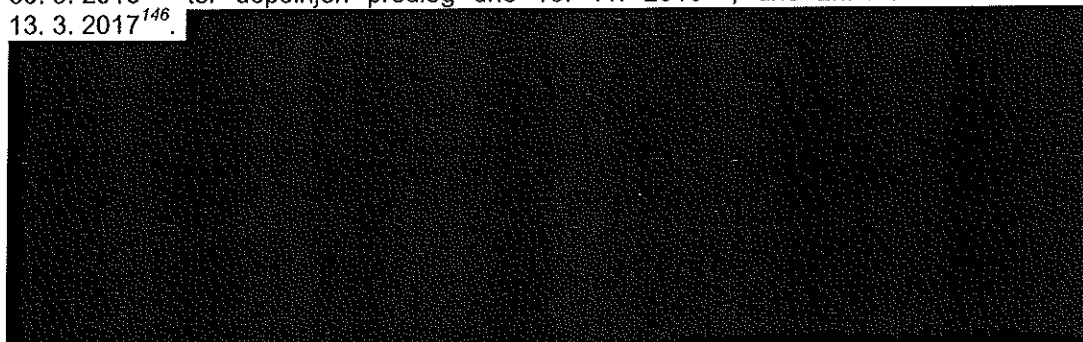
¹³⁹ Priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 32 in 33.

¹⁴⁰ Priglasitev koncentracije, dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 35. Priglasitelji so ocene tržnih deležev navedli na podlagi podatkov Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, g.i.z.

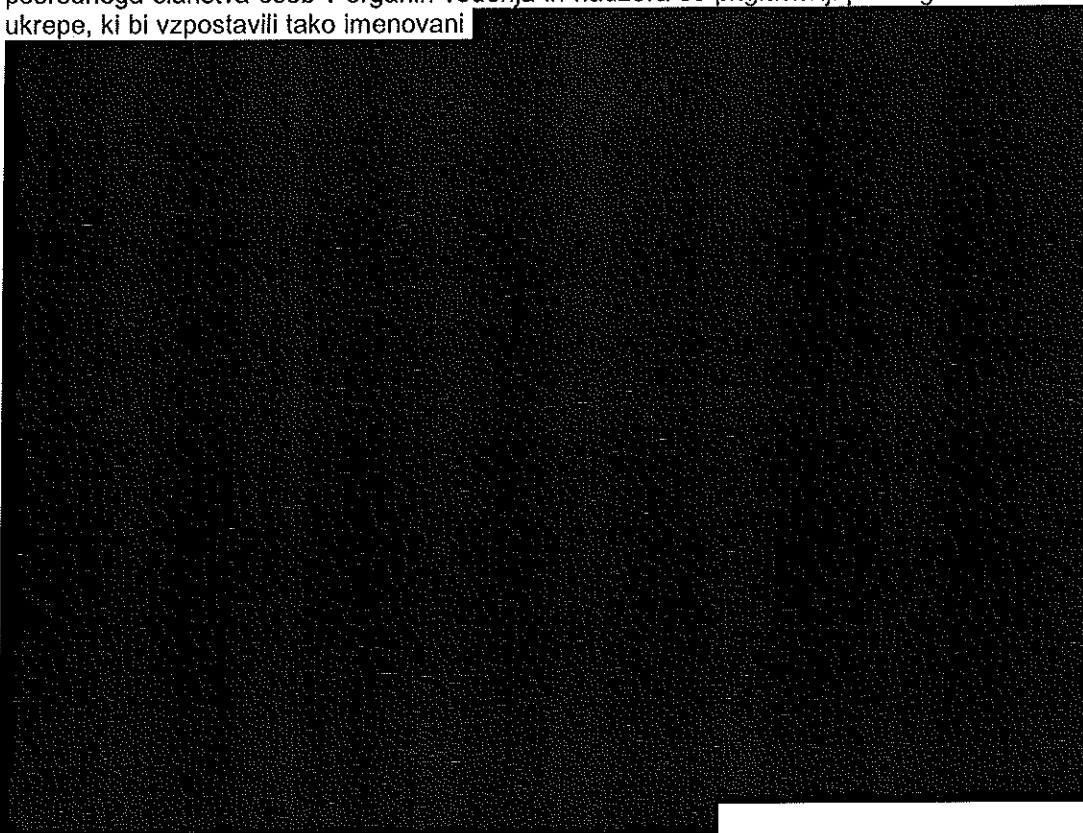
¹⁴¹ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004, odstavek 199.

¹⁴² Uredba Sveta (ES) št. 139/2004, odstavek 200.

106. Agencija je v predmetnem postopku s strani priglasiteljev prejela osnutek predloga korektivnih ukrepov za preprečitev pretoka občutljivih poslovnih informacij, in sicer dne 30. 9. 2016¹⁴³ ter dopolnjen predlog dne 18. 11. 2016¹⁴⁴, dne 22. 12. 2016¹⁴⁵ in dne 13. 3. 2017¹⁴⁶.

Zaradi pomislekov Agencije glede posrednega članstva oseb v organih vodenja in nadzora so priglasitelji predlagali korektivne ukrepe, ki bi vzpostavili tako imenovani

107. Agencija je ocenila, da predlagani korektivni ukrepi med drugim niso odpravili takratnih pomislekov zaradi tako imenovanega indirektnega navzkrižnega članstva, ki nastanejo, če je podjetje, ki izvaja kontrolo (York, SDH, KAD) nad drugim podjetjem, udeleženo v organih podjetja, ki je konkurenčno ciljnemu podjetju.

¹⁴³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-35.

¹⁴⁴ Dokument opr. št. 3061-30/2016-35, str. 2.

¹⁴⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-46.

¹⁴⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-57.

¹⁴⁷ Priglasitelj je navedel GH Primus In bungalove ter apartmaje na Ptuju, hotele Livada, Ajda in Termal v Moravskih Toplicah (tudi turistično naselje z bungalovi), hotela Radin in Izvir v Radencih, hotel Lipa in apartmaji v Lendavi in hotel Zeleni gaj ter apartmaje v Banovcih.

¹⁴⁸ Konkurenčno občutljive informacije so priglasitelji v tem predlogu korektivnih ukrepov opredelili kot informacije, ki niso javno dostopne, informacije o (i) ceni za proizvod oziroma storitev, (ii) stroškovni strukturi proizvoda oziroma storitve, (iii) količini prodanih proizvodov oziroma opravljenih storitev ter (iv) dejanskemu povpraševanju po proizvodu oziroma storitvi. Dokument opr. št. 3061-9/2016-41.

[redacted] Korektivni ukrepi morajo biti opredeljeni tako, da veljajo tudi, če mejni delež dosežejo v koncentraciji udeležena podjetja skupaj s povezanimi podjetji ali skupaj s podjetjem York in z njim povezanimi podjetji; podjetje York s povezanimi podjetji bi moralo biti vključeno zaradi morebitnih prihodnjih pridobitev deležev v obdobju trajanja korektivnih ukrepov. Konkurenčno občutljive informacije so na primer tudi informacije o poslovnem načrtu podjetja, o morebitnih vlaganjih v razširitev zmogljivosti in podobno, zato bi morala biti opredelitev širša; vsebina poročila Agenciji je nezadostna za učinkovit nadzor Agencije nad izvajanjem korektivnih ukrepov. Agencija je ob upoštevanju pojasnila priglasiatelj, [redacted]

[redacted]¹⁵⁰ Vsebina poročila Agenciji bi morala biti razčlenjena in konkretizirana, da bi Agencija na podlagi prejetega gradiva lahko sama ocenila, ali so korektivni ukrepi izpolnjeni ali ne, ni zadostna zaveza, da bi priglasiitelji sami presojali, ali izpolnjujejo korektivne ukrepe ali ne. [redacted]

[redacted] V besedilo korektivnih ukrepov ni vključeno [redacted]

[redacted]¹⁵¹

108. Agencija je ugotovila, da besedilo predloga korektivnih ukrepov ni takšno, da bi glede na razpoložljive podatke zagotovilo skladnost koncentracije. Podjetje York je v nadaljevanju postopka navedlo, da podaja svoj predlog korektivnih ukrepov, kljub temu, [redacted]

[redacted]¹⁵³

109. Glede na to, da soglasje glede ustreznih korektivnih ukrepov ni bilo doseženo, je Agencija z namenom natančnejše opredelitve upoštevnih proizvodnih in upoštevnih geografskih trgov ter analize stanja konkurence na upoštevnihih trgih izvedla podrobnejšo analizo s posredovanjem vprašalnikov subjektom na trgu.

[redacted]¹⁴⁹

[redacted] Dokument opr. št. 3061-9/2016-35.

¹⁵⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-48.

¹⁵¹ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁵² Dokumenta opr. št. 3061-9/2016-186, str. 61, in opr. št. 3061-9/2016-187.

¹⁵³ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

Vpliv manjšinskega deleža ter skupnega oziroma navzkrižnega članstva v organih podjetij konkurenčnih podjetij na učinkovito konkurenco na upoštevni trgih

110. Manjšinski delež določenega podjetja v drugem podjetju, ki je konkurent tega podjetja oziroma skupine podjetij na katerem izmed upoštevni trgov, oziroma v podjetju, ki je z njim povezano, ima lahko negativne učinke na učinkovito konkurenco na trgu kljub temu, da ne omogoča izvajanja kontrole. Celo pasivni manjšinski delež, kar pomeni, da le-ta ne dovoljuje predstavnika v organih podjetja, je lahko sporen z vidika bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence na trgu. Če je manjšinski delež aktiven, torej povezan s članstvom v organu upravljanja ali nadzora tega podjetja, je dosežena tudi velika transparentnost poslovanja, saj omogoča poznavanje konkurentove cenovne politike, poslovne strategije, drugih konkurenčno občutljivih informacij, iz česar izhaja povečana spodbuda in verjetnost usklajevanja konkurenčnega ravnanja podjetij na trgu.
111. Skupno ali navzkrižno članstvo članov organov odločanja in nadzora lahko pomeni nevarnost za učinkovito konkurenco na upoštevni trgih zaradi izmenjave občutljivih informacij med podjetjema, kar lahko vodi v koordinacijo konkurenčnega vedenja na trgu. Pri tem se pojavi vprašanje, ali obstaja možnost in verjetnost koordinacije tržnega obnašanja, kar bi lahko vodilo v zmanjšanje konkurence podjetij na trgu, povišanje cen in/zmanjšanje kakovosti in posledično do zmanjšanja blaginje potrošnika. Manjša stopnja konkurence med podjetji je posledica težnje maksimizirati skupni dobiček, izmenjava ali samo dostop do občutljivih informacij o cenah, strategijah, stroških, namerah podjetja pa pomaga konkurentu doseči eksplicitni ali implicitni dogovor o tržnem obnašanju in ga tudi spremljati, poveča transparentnost, kar zmanjša spodbudo podjetij konkurirati si na trgu. Zmanjšana spodbuda podjetij, da si konkurirajo na trgu, je lahko torej že posledica manjšinskega lastniškega deleža v konkurenčnem podjetju, skupno članstvo v organih vodenja ali nadzora, pa lahko tiho koordinacijo konkurenčnega vedenja podjetij na trgu še olajša.
112. Z vidika učinkovite konkurence na upoštevni trgih je lahko sporno tako direktno kot indirektno skupno ali navzkrižno članstvo v organih podjetij. Pri direktnem članstvu je v organu vodenja ali nadzora udeležena ista oseba, medtem ko gre pri indirektnem članstvu za različne osebe, ki so povezane z istim virom, na primer delodajalcem, osebe, ki so skupaj že v organih kakega podjetja ipd. Navedeno vključuje tudi zaposlene v konkurenčnih podjetjih. Tudi če je podjetje, ki izvaja kontrolo v enem podjetju, udeleženo v organih konkurenčnega podjetja tarče, lahko povzroči negativne vplive na konkurenco.
113. Tabela št. 1: Manjšinski kapitalski oziroma poslovni deleži v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij [redacted] do konkurenčnih podjetij na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem in gorskem turizmu (v %)

	Kapitalski/poslovni delež SDH in KAD	[redacted]	Kapitalski/poslovni delež Save oz. Save Turizem	Kapitalski/poslovni delež DZS-ja
Terme Čatež	23,79	[redacted]	-	45,79
Krka (Terme Krka)	26,85	[redacted]	-	-
Terme Olimia	28,80	[redacted]	-	-
Istrabenz (Istrabenz Turizem)	-	[redacted]	16,32	-
Hoteli Bernardin	-	[redacted]	9,15	-
Unior	44,98	[redacted]	-	-
DZS	-	[redacted]	-	-
HIT	66,60	[redacted]	-	-

Vir: Podatki priglaviteljv in baza GVIN.¹⁵⁶

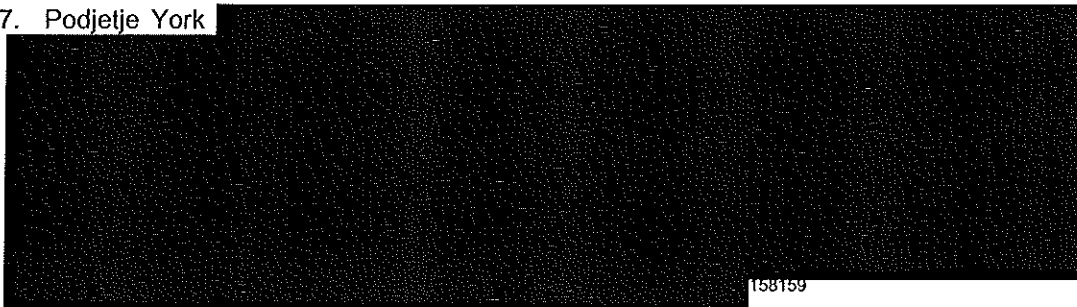
¹⁵⁴ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁵⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-186.

¹⁵⁶ Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 25 in 26, dokument opr. št. 3061-9/2016-38 in 39.

114. Agencija ugotavlja, da imajo priglasitelji koncentracije in tudi ciljno podjetje manjšinske poslovne oziroma kapitalske deleže v največjih konkurentih na trgu nudenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v RS in tudi v nekaterih konkurentih na trgu nudenja hotelskih storitev v gorskem turizmu. Vsi manjšinski lastniški deleži, razen manjšinskega deleža v podjetju Terme Olimia, ki se gibljejo od 16 % do 66,6 %, so aktivni deleži, ki prinašajo lastnikom dodatne pravice, najmanj predstavnika v nadzornem svetu posameznega podjetja konkurenta.
115. Tržni deleži konkurentov, ki so prisotni na upoštevnem trgu hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma v RS, bi po predloženih podatkih priglasiteljev, ki med konkurenti niso upoštevali podjetja Istrabenz, znašali 50-60%. Analiza Agencije je pokazala, da bi morali med konkurenti upoštevati tudi podjetje Istrabenz oziroma njegovo odvisno podjetje Istrabenz Turizem. Izračun tržnih deležev ob upoštevanju slednjega pokaže, da bi bil tržni delež skupine Sava na upoštevnem trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v letu 2016 nekoliko nižji, skupni tržni deleži skupine Sava z upoštevanjem podjetij, v katerih imajo bodisi podjetje SDH bodisi KAD bodisi York manjšinski delež in hkrati predstavnika v nadzornem svetu teh podjetij, pa bi znašal od polovice do dveh tretjin, če bi upoštevali še podjetji Unior, v katerem imata SDH in KAD skupaj manjšinski delež 44,98 %, in Terme Olimia, v katerem imata SDH in KAD skupaj manjšinski dež 28,8 %, ne pa tudi predstavnika v organih podjetja, pa bi bil delež nekoliko višji. Glede na to, da bi lahko bil upoštevni geografski trg hotelskih storitev opredeljen širše od območja Republike Slovenije, bi bili tržni deleži ob upoštevanju konkurence v obmejnih območjih nekoliko nižji.
116. Manjšinski delničarji so tisti, ki sami ali v povezavi z drugimi delničarji nimajo dovolj velikega vpliva na oblikovanje volje v družbi in upravljanje v njenih zadevah, saj o njih odloča večina. Vendar imajo manjšinski delničarji, odvisno od njihovega deleža v osnovnem kapitalu podjetja, največkrat 5 % ali 10 % delež, določene posebne manjšinske pravice, kot na primer pravica sklica skupščine (296. člen ZGD-1; 5 %), prednostno glasovanje o volilnih predlogih (312. člen ZGD-1; 10 %), ločeno glasovanje o razrešnicah (294. člen ZGD-1; 10 %) in druge.¹⁵⁷

117. Podjetje York

118. Podjetje DZS je na skupščini dne 29. 8. 2014¹⁶⁰ z 227.586 delnicami podjetja Terme Čatež doseglo večino na skupščini, in sicer je imelo 46,42 % vseh delnic z glasovalno pravico oziroma z upoštevanjem prisotnosti 51,86 % delnic z glasovalno pravico (podjetje KAD je imelo na isti skupščini v lasti 118.262 delnic podjetja Terme Čatež). Z enakim številom delnic podjetja Terme Čatež je podjetje DZS na skupščini v juliju 2016 doseglo 56,6 % glasov in s tem prav tako večino na skupščini.¹⁶¹
119. Lastniki podjetja DZS na dan 6. 11. 2017 so bili Delo prodaja 29,97 %, M Naložbe 19,03 % - 100 % lastnik le-tega je podjetje Terme Čatež, Terme Čatež d.d. 7,95 %, Marina Portorož 7,35 % - 100 % lastnik le-tega je podjetje Terme Čatež, TZS d.d. 14,10 %, M1, d.d.,

¹⁵⁷ Delničarski priročnik, Društvo Mali delničarji Slovenije, 2012. Doc. dr. Simon Čadež, Mojca Cvetko, univ. dipl. prav., str. 30-33.

¹⁵⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-38 z dne 9. 11. 2016 in 39.

¹⁵⁹ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁶⁰ Zapisnik 20. redne skupščine delničarjev družbe Terme Čatež d.d., Čatež ob Savi št. SV 628/2014 z dne 29. 8. 2014. Prisotnih na skupščini: 438.827 (89,52 % z glasovalno pravico).

¹⁶¹ Zapisnik 22. redne skupščine delničarjev družbe Terme Čatež d.d., Čatež ob Savi št. SV 383/2016 z dne 5. 7. 2016. Število vseh delnic z glasovalno pravico: 490.182 (prisotnih 402.182, kar je 82,07 %).

Ljubljana 11,96 % (posredno lastnik Tomaž Pogorelec)¹⁶². Na skupščini podjetja DZS dne 25. 7. 2017¹⁶³ bi podjetje Terme Čatež s povezanimi podjetji (M Naložbe, Terme Čatež, Marina Portorož) ob udeležbi vseh delničarjev z glasovalno pravico doseglo 34,33 %, kar pomeni, da je posredno največji delničar podjetja. Navedeni delež je ob dejanski udeležbi delničarjev z glasovalno pravico (70,78 %, kar je 1.468.693 delnic) pomenil 52,92 %, glasov, kar pomeni večino na skupščini.

120. Iz navedenega izhaja, da sta podjetji Terme Čatež in podjetje DZS lastniško povezani, saj medsebojni deleži lastništva in analiza doseganja deleža glasovalnih pravic na posamezni skupščini navedenih podjetij v določenih primerih presega 50 %. Podjetje Sava ima manjšinski delež v podjetju Hoteli Bernardin, d.d., Portorož, ki se prav tako ukvarja z nudenjem hotelskih storitev na slovenskem trgu, in sicer ima v tem podjetju 9,15 % kapitalski delež¹⁶⁴ (66,21 % Hotelov Bernardin ima v lasti NFD Holding d.d. – v stečajju, Sava d.d. je 24,65 % lastnik slednjega).

Manjšinski deleži – teoretično

121. Najpogostejši obliki manjšinskega lastništva sta enostransko lastništvo enega podjetja v najmanj dveh konkurenčnih podjetjih (skupno lastništvo) ali vzajemno lastništvo manjšinskih lastniških deležev med konkurenčnimi podjetji (navzkrižno lastništvo). Konkurenčna podjetja, v katerih imajo manjšinske lastniške deleže ista podjetja, si lahko ne konkurirajo tako močno, kot bi si v odsotnosti skupnega lastništva. Omejena konkurenca med takšnimi podjetji ima lahko za posledico enostranske protikonkurenčne učinke celo v odsotnosti aktivne vloge manjšinskega delničarja, saj ima organ, ki sprejema strateške poslovne odločitve v podjetju, že samostojno spodbudo, da upošteva dejstvo skupnega manjšinskega lastništva v konkurenčnih podjetjih pri sprejemanju odločitev podjetja. Poleg tega ima lahko skupno manjšinsko lastništvo za posledico tudi koordinirane protikonkurenčne učinke.
122. Enostranski protikonkurenčni učinki se navadno kažejo v višjih cenah, zmanjšanju kakovosti in ponudbe izdelkov ali storitev. Zvišanje cen, ki bi bilo v primeru popolne konkurence nedobičkonosno, je lahko v primeru skupnega manjšinskega lastništva enega podjetja v več konkurenčnih podjetjih dobičkonosno, čeprav manjšinsko lastništvo ne pomeni povečanja tržne moči posameznega podjetja. V primeru zvišanja cen bi podjetje z manjšinskim deležem v konkurenčnem podjetju del dobička, ki bi ga izgubilo zaradi odhoda nekaterih kupcev k temu konkurentu, dobilo nazaj preko manjšinskega lastniškega deleža. Navedeno pomeni, da bodo managerji v primeru skupnih manjšinskih deležev skušali maksimizirati skupni dobiček in bodo ponotranjili vpliv odločitev sicer konkurenčnega podjetja. Indeks pritiska na cene je odvisen od velikosti manjšinskega deleža, tržnega deleža ciljnega podjetja, stopnje zamenljivosti proizvodov in profitne marže.
123. Manjšinski lastniški deleži v konkurenčnih podjetjih lahko povzročijo koordinirane protikonkurenčne učinke, saj povečajo transparentnost poslovanja, v primeru članstva v organih konkurenčnega podjetja omogočijo dostop do občutljivih poslovnih informacij, kar spremeni cilje podjetja in lahko omogoči dobičkonosen dvig cen. Tudi pasivni manjšinski deleži v drugih podjetjih, torej manjšinski deleži brez dodatnih pravic, so lahko aktivni, če omogočajo seznanjanje z npr. načrti rasti podjetja, združitvami ali prevzemi, novimi investicijami, vstopi na nove trge ipd.
124. Kot je Agencija že navedla, personalne povezave med podjetji niso nujni element, ki lahko nakazuje na možnost izkrivljanja konkurence na upoštevnem trgu. Konkurenčna podjetja, v katerih imajo manjšinske lastniške deleže ista podjetja, si lahko ne konkurirajo tako močno, kot bi si v odsotnosti skupnega lastništva. Omejena konkurenca med takšnimi

¹⁶² Tomaž Pogorelec – lastnik Copartner d.o.o.; Copartner d.o.o. je lastnik podjetja M1, finančna družba d.d. Ljubljana; Tomaž Pogorelec ima v podjetju DZS posredno 11,96 % kapitalski delež in je član nadzornega sveta podjetja DZS.

¹⁶³ Zapisnik redne skupščine delničarjev družbe DZS, založništvo in trgovina, d.d., Ljubljana, št. SV 808/17 z dne 25. 7. 2017. Prisotnost 70,78 % delnic z glasovalno pravico (46,0047 % vseh delnic), vseh delnic: 2.259.540, z glasovalno pravico: 1.468.693, prisotnih: 1.039.495.

¹⁶⁴ Podjetje Hoteli Bernardin d.d. ima hotelske zmogljivosti v Portorožu, Strunjanu in Izoli (<http://www.bernardingroup.si/si/>; Portorož: Grand Hotel Bernardin, Hotel Histron, Hotel Vile Park, Apartmaji Vila Barka; Strunjan: Hotel Salinera, Vila Maia, Apartmaji Salinera; Izola Hotel Haliaetum/Dep. Mirta, Depandanse San Simon).

podjetji ima lahko za posledico enostranske protikonkurenčne učinke celo v odsotnosti aktivne vloge manjšinskega delničarja, saj ima organ, ki sprejema strateške poslovne odločitve v podjetju, že samostojno spodbudo, da upošteva dejstvo skupnega manjšinskega lastništva v konkurenčnih podjetjih pri sprejemanju odločitev podjetja. Zvišanje cen, ki bi bilo v primeru popolne konkurence nedobičkonosno, je lahko v primeru skupnega manjšinskega lastništva enega podjetja v več konkurenčnih podjetjih dobičkonosno, čeprav manjšinsko lastništvo ne pomeni povečanja tržne moči posameznega podjetja. V primeru zvišanja cen bi podjetje z manjšinskim deležem v konkurenčnem podjetju del dobička, ki bi ga izgubilo zaradi odhoda nekaterih kupcev k temu konkurentu, dobilo nazaj preko udeležbe v lastništvu, torej manjšinskega lastniškega deleža. Navedeno pomeni, da bodo managerji v primeru skupnih manjšinskih deležev skušali maksimizirati skupni dobiček in bodo ponotranjili vpliv odločitev sicer konkurenčnega podjetja. Indeks pritiska na cene je v tem primeru odvisen od velikosti manjšinskega deleža, tržnega deleža ciljnega podjetja, stopnje zamenljivosti proizvodov in profitne marže. Tudi Massimo Motta¹⁶⁵ ugotavlja, da udeležba podjetja v lastniški strukturi konkurenčnega podjetja, tudi brez možnosti izvajanja kontrole nad slednjim, okrepi možnosti za dogovarjanje med takšnimi podjetji. Dejstvo, da so vezi med konkurenčnima podjetjema okrepljene tudi s članstvom v organih obeh podjetij oziroma z njimi povezanih podjetij, še olajša dogovarjanje in izmenjavo informacij o cenah in poslovni politiki obeh podjetij. Hkrati tudi poudarja, da že samo lastništvo brez povezav preko organov vodenja oziroma nadzora lahko zmanjša spodbudo udeleženi podjetij, da si konkurirajo.

125. Pomemben vpliv na konkurenco imajo lahko tudi posojila oziroma terjatve, ki jih ima določeno podjetje v konkurenčnih podjetjih. Tovrstne povezave ustvarijo močne vezi med konkurenti, saj ima podjetje, ki je lastnik posojila ali terjatev, skrb glede sposobnosti posojilojemalca, da bo pravočasno poplačal dolg in obresti, posojilojemalec pa teži k ustvarjanju dobička. Na podlagi pogodbe o posojilu oziroma odkupu terjatev lahko posojilodajalec pridobi občutljive poslovne informacije o poslovanju med seboj konkurenčnih podjetij brez predstavnika vodenja ali nadzora v drugem podjetju in brez deleža lastništva v podjetju.¹⁶⁶

¹⁶⁵ Massimo Motta: *Competition Policy, Theory and Practice*; European University Institute, Florence, and Universitat Pompeu Fabra, Barcelona. Cambridge University Press, str. 144. Massimo Motta je bil glavni ekonomist (Chief Competition Economist) na Evropski komisiji od septembra 2013 do avgusta 2016.

¹⁶⁶ *The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues*, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd, 2016, str. 34.

Analiza članstva v organih vodenja, nadzora oziroma zaposlenih v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij v organih nadzora konkurenčnih podjetij

126. Tabela št. 2: Člani organov vodenja in nadzora ter zaposleni v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, ki so tudi člani organov nadzora konkurenčnih oziroma z njimi povezanih podjetij

	Član uprave/ zaposleni SDH	Član NS SDH	Član uprave/ zaposleni KAD	Član NS/uprave Modra zavarovalnica (KAD)	Član uprave/ zaposleni Sava d.d.	Član NS Sava d.d.
Terme Čatež d.d.			Goranka Volf			
Krka d.d.			Boris Žnidarič	Boris Žnidarič, Borut Jamnik		
Istrabenz d.d.						Milan Marinič
Istrabenz Turizem d.d.					Gregor Rovanšek	
Thermana d.d.		Damjan Belič				
Hoteli Bernardin d.d.					Matej Narat	Milan Marinič
HIT d.d.	Irma Frelj		Gregor Bajraktarevič			

Vir: Podatki priglasiteljev in Baza GVIN.

127. Podjetji SDH in KAD sta v odgovoru na povzetek relevantnih dejstev navedli, da se v sklopu navzkrižnega članstva v organih med seboj povezanih podjetij ne more upoštevati podjetje Thermana Laško, saj priglasitelja v njem nimata manjšinskega deleža. Po njihovih navedbah naj bi iz povzetka relevantnih dejstev izhajalo stališče, da se pri ugotavljanju učinkov koncentracije upošteva le podjetja, ki kumulativno izpolnjujejo oba pogoja, pogoj manjšinskega deleža v kapitalu in navzkrižnega članstva v organih nadzora in da bi morala biti ta dva pogoja izpolnjena kumulativno.¹⁶⁷
128. Agencija upošteva vsa dejstva, ki bi lahko bila relevantna za oceno učinkov presoje koncentracije na učinkovito konkurenco na upoštevanih trgih, med drugim tudi članstvo člana nadzornega sveta podjetja SDH v nadzornem svetu konkurenčnega podjetja, podjetja Thermana Laško.¹⁶⁸ Nekatere osebe se pojavljajo v organih vodenja ali nadzora podjetij SDH ali KAD bodisi so v teh podjetjih zaposlene, hkrati pa so prisotne tudi v organih nadzora podjetij, ki so konkurenčna podjetja podjetju Sava Turizem, ki je odvisno podjetje ciljnega podjetja v predmetni koncentraciji, ali s konkurenčnimi podjetji tvorijo ekonomsko celoto.¹⁶⁹
129. Praksa Komisije je pokazala, da lahko v nekaterih primerih manjšinski deleži v konkurenčnih podjetjih povzročijo škodo konkurenci na trgu in posledično škodo potrošnikom. Tudi v primeru pasivnega manjšinskega deleža v konkurenčnem podjetju (brez člana v organih podjetja) bo takšno podjetje pri svojih odločitvah že lahko upoštevalo, da se bo dvig cen ali omejitev proizvoda deloma odrazil v povečanem dobičku konkurenta, v katerem ima manjšinski delež in katerega bo kot delničar deležen tudi sam.¹⁷⁰

¹⁶⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185.

¹⁶⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-174, odstavek 130.

¹⁶⁹ Podjetji Krka in HIT turističnih storitev neposredno ne opravljata, temveč jih opravljata njuni odvisni podjetji Terme Krka in HIT Alpinea.

¹⁷⁰ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd, 2016.

130. Po mnenju priglasiteljev bi bilo treba tržni delež ciljnega podjetja in prevzemnih podjetij skupaj s podjetji, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja manjšinski delež in tudi člane v organih vodenja oziroma nadzora, ugotavljati na trgu namestitvenih storitev na ozemlju celotne Republike Slovenije in na območju sosednjih držav. Priglasitelja SDH in KAD navajata, da med njima in podjetjema Thermana Laško ter Terme Olimia ni podano navzkrižno članstvo v organih nadzora med lastniško povezanimi podjetji, zato tržnih deležev teh podjetij ni upravičeno upoštevati pri presoji skupnega tržnega deleža ciljnega podjetja in prevzemnih podjetij skupaj s podjetji, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povzema podjetja manjšinski delež in tudi člane v organih vodenja oziroma nadzora.
131. Podjetji SDH in KAD sta v odgovoru na povzetek relevantnih dejstev¹⁷¹ navedli, da je ena pglavitnih nalog SDH stroga delitev upravljanja premoženja od upravljanja poslovanja hotelov (1. stran Predloga ZSDH-1, objavljenega v Poročevalcu Državnega zbora RS in 59. stran Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021, ki jo je Vlada RS sprejela 5. 10. 2017). V nadaljevanju sta navedli, da SDH na generalni ravni sprejema priporočila, cilje in usmeritve, ki se ne nanašajo na posamezno kapitalsko naložbo SDH ali države, temveč na celoten državni naložbeni portfelj (28. do 31. člen ZSDH-1) in da s kapitalskimi naložbami upravlja tako, da na načelni ravni opredeli posamezne strateške cilje, ki jih država želi doseči z naložbami in nato družbam v portfelju letno zastavlja strateške in ekonomsko-finančne ciljne kazalnike uspešnosti, s katerimi nadzira uspešnost posameznih družb pri doseganju zastavljenih ciljev. Navedli sta, da ne gre za to, da bi država aktivno posegala v cenovno politiko ali koncept ponudbe hotelov, s katerimi upravljajo družbe, v katerih ima država manjšinski lastniški delež, niti mu ZSDH-1 ne daje pravne podlage za takšno poseganje v poslovne odločitve posameznih družb. Navajata, da v primeru manjšinskih deležev države¹⁷² ali SDH le-ta zgolj skrbi za strategijo ohranjanja oziroma dviga vrednosti naložb države, nikakor pa ni naloga SDH vplivati na poslovanje posameznih hotelov.
132. Iz 19. člena ZSDH-1 izhaja, da je SDH pristojen za upravljanje naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu z zakonom, in da mora v skladu s tretjim odstavkom 20. člena ZSDH-1 SDH uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve.¹⁷³ Glede navedbe podjetij SDH in KAD, da v primeru manjšinskih deležev države ali SDH v konkurenčnih podjetjih podjetja Sava SDH zgolj skrbi za strategijo ohranjanja oziroma dviga vrednosti naložb države, ni pa naloga SDH vplivati na poslovanje posameznih hotelov, Agencija dodaja, da manjšinski lastniški delež določenega podjetja v drugem podjetju navadno že sam po sebi ne omogoča izvajanja odločilnega vpliva nad podjetjem. Tudi ekonomska teorija glede obstoja manjšinskih lastniških deležev v konkurenčnih podjetjih ne predvideva, da bi imelo podjetje, ki je lastnik manjšinskega deleža, na podlagi le-tega možnost odločati o konkretnih poslovnih odločitvah podjetja, o višini cen, kakovosti hotelskih storitev, kot to navajata podjetji SDH in KAD v odgovoru na povzetek relevantnih dejstev. Konkurenčna podjetja, v katerih imajo manjšinske lastniške deleže ista podjetja, si lahko ne konkurirajo tako močno, kot bi si v odsotnosti skupnega lastništva, kar ima lahko za posledico manjšo stopnjo konkurence na trgu.
133. Dejstvo, da podjetje SDH oziroma KAD preko manjšinskega lastniškega deleža pridobi tudi člana v organih nadzora konkurenčnih podjetij, pomeni, da tudi sodeluje pri glasovanju o odločitvah tega organa podjetja, kar pomeni, da je seznanjeno z določenimi informacijami in podatki o poslovanju podjetja, ki jih sicer ne bi imelo.

¹⁷¹ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185, str. 35.

¹⁷² Povzetek relevantnih dejstev, dokument opr. št. 3061-9/3016-174, str. 30.

¹⁷³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-174, odstavek 23.

Dodatne pravice iz manjšinskih kapitalskih oziroma poslovnih deležev

134. Tabela št. 3: Dodatne pravice, ki izhajajo iz manjšinskega poslovnega oziroma kapitalskega deleža [redacted] v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij do konkurenčnih podjetij na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu in v gorskem turizmu

	Dodatne pravice iz manjšinskih kapitalskih oziroma poslovnih deležev
Terme Čatež	<ul style="list-style-type: none"> - član NS lahko pridobi konkurenčno občutljive informacije o poslovanju podjetja - na skupščini podjetja dne 5. 7. 2016 je DZS dosegla večino - gre za navzkrižno članstvo: <ul style="list-style-type: none"> - Terme Čatež s povezanimi podjetji imajo v DZS 46,55 %; ob upoštevanju glasovalne pravice pomeni 52,92 % glasov in večino na skupščini, - [redacted]
Krka (Terme Krka)	<ul style="list-style-type: none"> - NS odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja - SDH in KAD lahko blokirata odločitve, kjer se zahteva ¼ večina - na skupščini dne 6. 7. 2017 sta SDH in KAD pri glasovanju za člana NS (Jamnik) dosegla 71,91 % in izglasovala sprejem odločitve
Terme Olimia	<ul style="list-style-type: none"> - član NS lahko pridobi konkurenčno občutljive informacije o poslovanju podjetja - SDH in KAD lahko blokirata odločitve, kjer se zahteva ¼ večina (niso strateške poslovne odločitve)
Istrabenz (Istrabenz Turizem)	<ul style="list-style-type: none"> - NS odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja - na skupščini z dne 29. 5. 2017 je Sava dosegla 31,62 % - dovolj za blokiranje sklepov, ki potrebujejo ¼ večino - [redacted]
Unior (Terme Zreče, RTC Krvavec d.d.)	<ul style="list-style-type: none"> - skupščina imenuje NS, ki odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja - na skupščini dne 7. 6. 2017 sta SDH in KAD dosegla 66,12 % - s takšno večino lahko sama imenujeta NS - statut podjetja RTC Krvavec nima posebnih določil glede strateških poslovnih odločitev - torej ima HIT kot 98 % lastnik vpogled
Hoteli Bernardin	<ul style="list-style-type: none"> - NS daje soglasje k poslovnemu načrtu in razvojni strategiji podjetja, torej odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja
HIT	<ul style="list-style-type: none"> - član NS lahko pridobi konkurenčno občutljive informacije o poslovanju podjetja - upravni odbor hčerinskega podjetja HIT Alpinea d.o.o. odloča o strateških poslovnih odločitvah, imenuje ga skupščina, ki je v tem primeru podjetje HIT d.d. (100 % lastnik)

Vir: Analiza statotov navedenih podjetij in zapisnikov skupščin.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁷⁵ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁷⁶ Vir: Baza Gvin. Statut delniške družbe Terme Čatež d.d. Čatež ob Savi št. SV 384/2016 z dne 5. 7. 2016; Zapisnik 22. redne skupščine delničarjev družbe Terme Čatež d.d., Čatež ob Savi št. SV 383/2016 z dne 5. 7. 2016; Statut delniške družbe Krka, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, št. SV-253/16 z dne 7. 7. 2016; Zapisnik skupščine št. SV-530/2017 z dne 6. 7. 2017; Statut za delniško družbo Terme Olimia d.d. št. SV 1276/14 z dne 3. 12. 2014; Statut delniške družbe Istrabenz, holdinška družba, d.d., št. SV 469/17 z dne 29. 5. 2017; Zapisnik 26. skupščine družbe Istrabenz d.d. št. SV 467/17 z dne 29. 5. 2017; Statut delniške družbe Unior Kovaška industrija d.d. št. SV-475/16 z dne 8. 6. 2016; Zapisnik redne skupščine delniške družbe Unior Kovaška industrija d.d., št. SV-496/17 z dne 7. 6. 2017; Statut delniške družbe Thermana d.d. št. SV 55/2016 z dne 22. 1. 2016; Statut delniške družbe Hoteli Bernardin d.d.,

135. Agencija ugotavlja, da nekateri manjšinski poslovni oziroma kapitalski deleži v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij prinašajo lastnikom tega deleža v konkurenčnih podjetjih tudi dodatne pravice, najmanj predstavnika v nadzornem svetu. V podjetju Thermana Laško se lahko člani nadzornega sveta udeležujejo skupščine podjetja.
136. Priglasitelji so navedli, da je dostop članov nadzornih svetov podjetij Krka in HIT do informacij glede turističnih storitev omejen.¹⁷⁷ Podjetji Krka in HIT, v katerih prihaja do navzkrižnega članstva, opravljata turistične storitve posredno preko odvisnih podjetij Terme Krka in HIT Alpinea (z izjemo hotela Korona v Kranjski Gori in hotelov v Novi Gorici, ki se naj po navedbah priglasiteljev ne bi uvrščali med gorske ali zdraviliške občine). Po utemeljevanju priglasiteljev naj bi se člani nadzornih svetov v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) seznanili predvsem z vodenjem poslov podjetij Krka in HIT, z vodenjem odvisnih družb pa zgolj v tolikšni meri, kolikor je potrebno za poslovanje njihovih matičnih družb.
137. Agencija je preverila, kakšne pravice do informacij ima član nadzornega sveta določenega podjetja, ki ima obliko delniške družbe. V skladu s tretjim odstavkom 281. člena ZGD-1 lahko nadzorni svet od uprave zahteva kakršnekoli informacije, potrebne za izvajanje nadzora. Če statut tako določa, lahko te informacije zahteva tudi vsak posamezen član nadzornega sveta, uprava pa pošlje zahtevane informacije nadzornemu svetu kot organu. Nadalje 272. člen ZGD-1 v drugem odstavku določa, da mora uprava obveščati nadzorni svet o vprašanih, ki se nanašajo na poslovanje družbe in tudi z njo povezanih družb. Agencija ugotavlja, da ima glede na določbe ZGD-1 nadzorni svet pravico tudi do seznanitve o vseh zadevah glede poslovanja odvisnih podjetij oziroma ima uprava določenega podjetja celo obveznost, da obvešča nadzorni svet o vprašanih, ki se nanašajo tudi na povezane družbe.
138. V skladu s 312. členom ZGD-1 lahko v primeru, če delničar pošlje predlog za izvolitev članov nadzornega sveta ali upravnega odbora ali če na skupščini predlaga njihovo izvolitev, se o njegovem predlogu sklepa pred predlogom nadzornega sveta ali upravnega odbora, če tako zahteva manjšina delničarjev, katerih deleži skupaj dosegajo desetino zastopanega osnovnega kapitala. Tudi navedeno predstavlja dodatno pravico iz manjšinskega deleža, če le-ta doseže desetino zastopanega osnovnega kapitala na skupščini.
139. Nadalje so priglasitelji navedli, da tudi, če bi se člani nadzornih svetov podjetij Krka in HIT lahko seznanili s poslovno občutljivimi informacijami odvisnih družb, ima ZSDH-1 vpeljane določene varovalke, ki zagotavljajo neodvisnost organov nadzora in njihovih članov, te pa naj bi bile dosledno izpeljane tudi v notranjih aktih SDH. Priglasitelji se sklicujejo tudi na prvi in drugi odstavek 56. člena ZSDH-1, ki naj bi vseboval dodatne zapovedi in prepovedi za SDH, člane njegovih organov in zaposlene glede varovanja zaupnih podatkov o družbah s kapitalsko naložbo države in notranjih informacij, kar naj bi predstavljalo dodatno pregrado za pretok informacij. V nadaljevanju so priglasitelji navedli, da v skladu z drugim odstavkom 18. člena ZSDH-1 podjetje SDH spodbuja in zagotavlja dobre sisteme korporativnega upravljanja posameznih družb s kapitalsko naložbo države, ki ga mora smiselno upoštevati tudi SDH. SDH načelo neodvisnosti utemeljuje še v Politiki upravljanja SDH (točka 5.3 in točka 5.4). Za podjetje Krka so priglasitelji navedli, da z odvisnim podjetjem Terme Krka ne predstavlja konkurenčnega podjetja podjetjem skupine Sava, da k prihodkom skupine Krka prispeva le 2 %, da se skupina Krka ukvarja skoraj izključno s farmacevtsko dejavnostjo in se zato nadzorni svet podjetja Krka ne ukvarja s podjetjem Terme Krka in ne pridobiva konkurenčno občutljivih informacij o konkurenčno relevantni dejavnosti.
140. Priglasitelji so nadalje navedli, da SDH v nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države občasno izvoli tudi člane uprave SDH in zaposlene v SDH, ter da so se v zvezi z navedenimi imenovanji znotraj SDH oblikovale nekatere notranje, sicer nezapisane, kontrole, oziroma pravila notranje prakse, ki pa naj bi se dosledno izvajala, z namenom varovanja predpisov o neodvisnosti nadzornih svetov oziroma upravnih odborov podjetij s kapitalsko naložbo države in njihovih članov.

Portorož, št. SV 499/14 z dne 9. 5. 2014; Statut Hit hoteli, igralnice, turizem d.d., Nova Gorica, št. SV 562/17 z dne 19. 6. 2017; Statut delniške družbe Hit Alpinea d.d., št. SV 270/17 z dne 23. 8. 2017.

¹⁷⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-23.

141. Agencija ugotavlja, da določila glede neodvisnosti organov vodenja in nadzora oziroma imenovanja oseb v organe podjetij v skladu z ZGD in ZSDH-1, ne opredeljujejo neodvisnosti le-teh z vidika varstva konkurence in onemogočanja seznanjanja z občutljivimi poslovnimi informacijami, temveč zasledujejo izogibanje drugim konfliktom interesov, vidik varstva konkurence pa opredeljuje ZPOmK-1.

142. Kljub navedenemu pa Agencija ugotavlja, kot bo razvidno iz nadaljevanja odločbe, da bi lahko bil upoštevni geografski trg širši od območja Republike Slovenije in bi zajemal tudi obmejno območje sosednjih držav. Ob upoštevanju navedenega in torej obstoju konkurence tudi izven RS bi bili tržni deleži, ocenjeni za v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja skupaj s podjetji, v katerih imajo le-ta manjšinske deleže, nižji, in da omejevanje učinkovite konkurence na upoštevnem trgu nujenja hotelskih storitev ne bi bilo verjetno.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

¹⁷⁸ Informacija predstavlja poslovno skrivnost podjetja York.

¹⁷⁹ [REDACTED]

¹⁸⁰ [REDACTED]

¹⁸¹ [REDACTED]

¹⁸² Dokument opr. št. 3061-9/2016-39, str. 2.

[REDACTED]

146. [REDACTED]

147. [REDACTED]

Po navedbah priglasiteljev pomisleki Agencije, da bi priglasitelji lahko preko občutljivih poslovnih informacij, ki bi jih lahko pridobili preko članstva v organih vodenja in nadzora v konkurenčnih podjetjih, izkoristili pri določanju strategije podjetja Sava, niso utemeljeni. Njihovi razlogi za to naj bi bili, da ni izpolnjen pogoj možnosti vpliva na konkurenčna podjetja, da ni možnosti usklajenega ravnanja podjetij, transparentnost turističnega sektorja, neodvisno nastopanje podjetja Sava na trgu, pozitivni učinki za konkurenco.¹⁸⁴ Podjetji SDH in KAD naj po navedbah priglasiteljev ne bi imeli možnosti vplivati na vodenje podjetij in jim tudi ne dajati kakršnihkoli obveznih navodil in jih koordinirati med seboj. Glede na to, da so vsa podjetja, v katerih imata SDH in/ali KAD manjšinski delež, samostojna, bi se le-ta morala po navedbah priglasiteljev usklajevati, da bi prišlo do negativnega učinka za konkurenco. Hkrati naj bi transparentnost turističnega sektorja preko dostopa do cen nočitev, promocijskih akcij, seznama dodatnih storitev in objavljenih cenikov razvrednotila pomen občutljivih poslovnih informacij. Predmetna koncentracija naj zaradi neodvisnosti podjetij KAD, SDH in York od skupine Sava ne bi mogla povečati tržne moči v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij.

[REDACTED]

149. V primeru sposobnosti manjšinskega delničarja, da dvigne ceno oziroma poslabša kakovost ponudbe, bo spodbuda k tem dejanjem celo večja kot v primeru popolne združitve podjetij.¹⁸⁵ Spodbuda k izključitvi bo večja, če ima podjetje poleg finančnega interesa še določena dodatna korporativna upravičenja in preko teh dostop do občutljivih tržnih informacij podjetja, v katerem ima manjšinski delež. Dodatno preglednost trga povečuje tudi posredno manjšinsko lastništvo v konkurenčnih podjetjih in z njim povezana korporacijska upravičenja, kar olajša odkrivanje odklonov udeleženih podjetij od skupnega cilja, to je maksimiranja skupnega dobička. Hkrati prepletenost neposrednega in posrednega lastništva konkurenčnih podjetij tudi otežuje in odvrača vstop na trg potencialnim konkurentom in možnost rasti obstoječih.¹⁸⁶

¹⁸³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185, str. 61.

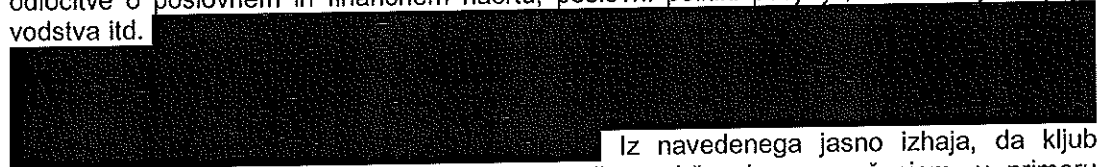
¹⁸⁴ Dokument opr. št. 3061-9/2016-57, str. 11.

¹⁸⁵ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd., 2016, str. 334.

¹⁸⁶ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd, 2016, str. 345-347.

150. Podjetji SDH in KAD sta navedli, da je ena pglavitnih nalog SDH stroga delitev upravljanja premoženja od upravljanja poslovanja hotelov. Tako naj bi podjetje SDH na generalni ravni sprejemalo priporočila, cilje, usmeritve, ki se ne nanašajo na posamezno kapitalsko naložbo SDH ali države, temveč za celoten državni naložbeni portfelj (28. do 31. člen ZSDH-1). V nadaljevanju navaja, da SDH s kapitalskimi naložbami upravlja tako, da na načelni ravni opredeli posamezne strateške cilje in ekonomsko finančne ciljne kazalnike uspešnosti, s katerimi nadzira uspešnost posameznih družb pri doseganju zastavljenih ciljev in naj ne bi šlo za to, da bi država aktivno posegala v cenovno politiko ali koncept ponudbe hotelov, s katerimi upravljajo družbe, v katerih ima država manjšinski lastniški delež. Tudi ZSDH-1 naj ne bi dajal pravne podlage za takšno poseganje v poslovne odločitve posameznih družb. V primerih manjšinskih lastniških deležev podjetja SDH ali države naj bi podjetje SDH skrbelo za strategijo ohranjanja oziroma dviga vrednosti naložb države, nikakor pa naj ne bi bila naloga SDH vplivati na poslovanje posameznih hotelov. Da ne gre za klasično kapitalsko naložbo, naj bi izhajalo tudi iz navedb, da v preteklih dveh letih podjetje SDH ni dalo nobenega priporočila ali druge usmeritve za glasovanja nadzornemu svetu ali drugemu organu vodenja oziroma nadzora v podjetjih, ki so bodisi v posredni bodisi v neposredni lasti podjetja SDH, oziroma v podjetjih, ki so kapitalaska naložba države.

151. Agencija pojasnjuje, da 20. člen ZSDH-1 o upravljanju kapitalskih naložb SDH, KAD in Republike podjetju SDH nalaga, da mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. Nedvoumna je konkurenčno pravna opredelitev pojma izvajanja kontrole nad podjetjem, ki pomeni odločilni vpliv na sprejemanje strateških poslovnih odločitev podjetja, ki predstavljajo odločitve o poslovnem in finančnem načrtu, poslovnih politiki podjetja, imenovanju višjega vodstva itd.

Iz navedenega jasno izhaja, da kljub določbam ZSDH-1, da podjetje SDH le upravlja z državnim premoženjem, v primeru pridobitve kontrole nad podjetjem Sava kontrolo pridobivajo podjetja York, SDH in Sava skupaj, četudi po ZSDH-1 podjetje SDH ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. Kljub temu, da, kot navaja podjetje SDH, ni njegova naloga vplivati na poslovanje posameznih hotelov in da ne odloča o višini cen in kakovosti teh storitev ter poslovni politiki¹⁸⁷, imata podjetji SDH in KAD na podlagi svojih lastniških deležev v konkurenčnih podjetjih podjetja Sava Turizem določene pravice in drugačne cilje, kot bi jih imeli brez teh povezav.

¹⁸⁷ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185, str. 34.

- Velikost trga hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v RS

152. Statistični urad Republike Slovenije (SURS) opredeljuje število nočitev v zdraviliških občinah v letu 2014 na 2.998.959 nočitev, v letu 2015 na 3.035.654 nočitev in v letu 2016 na 3.165.561 nočitev.¹⁸⁸ Kot zdraviliške občine so glede na klasifikacijo SURS-a opredeljene občine, v katerih so zdraviliško-turistična središča, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, da pridobijo status državnega verificiranega zdravilišča in se vključijo v javno zdravstveno mrežo Slovenije.¹⁸⁹ Posledično navedeno število nočitev zajema tudi nočitve v nekaterih namestitvenih enotah, ki nimajo neposredne povezave z zdraviliškim turizmom, ne zajema pa nekaterih namestitvenih enot v zdraviliškem turizmu, ki zaradi klasifikacije občine, v kateri se objekti nahajajo, niso uvrščene med v kategorijo nočitev v zdraviliških občinah.

153. Tabela št. 4: Ocena velikosti trga hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v letu 2016¹⁹⁰

	Št. nočitev	Prihodki v 000 EUR
1. Nočitve v zdraviliških občinah – vir SURS	3.165.561	-
2. Nočitve v zdraviliških občinah – vir SURS, in podjetje Istrabenz	[nad 3 do 3,5 mio]	-
3. Vsota nočitev oziroma prihodkov nočitev anketiranih podjetij na trgu zdraviliškega turizma	[nad 2,5 do 3 mio]	[nad 150 do 200]
4. Neposredna prodaja kupcem in prodaja agencijam v RS s strani v anketo zajetih podjetij	[nad 2 do 2,5 mio]	[nad 100 do 150]
5. Vse nočitve, odštet gorski turizem skupine Sava	[nad 2 do 2,5 mio]	[nad 100 do 150]
6. Neposredna prodaja kupcem in prodaja agencijam v RS – odšteto zdraviliško zdravljenje v anketo zajetih podjetij	[nad 2 do 2,5 mio]	[nad 100 do 150]

Vir: Statistični urad RS¹⁹¹, podatki v koncentraciji udeleženih podjetij in podatki konkurentov na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu in v gorskem turizmu.

154. Agencija je na podlagi prejetih podatkov predstavila več možnih ocen velikosti trga hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu, saj natančnih podatkov, primernih za analizo predmetnega trga, ni na voljo. Če od skupnih prihodkov, ustvarjenih na trgu hotelskih storitev, oziroma od skupnega števila nočitev na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu odštejemo znesek oziroma delež, ki ga je ustvarila skupina Sava na trgu storitev v gorskem turizmu¹⁹², ki je za leto 2016 znašal okrog [redacted]¹⁹³, bi bila ocenjena velikost trga [nad 2 do 2,5 mio] nočitev oziroma [nad 100 do 150] mio EUR.

155. Iz navedenega izhaja, da vsebuje število nočitev vse nočitve v zajetih občinah, kar pomeni, da vsebuje največje število nočitev, četudi nekatere ne vključujejo storitev, ki jih nudijo ponudniki na trgu nudenja hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma, niti se ne nahajajo v njihovi neposredni bližini. Podatki o konkurentih na tem trgu so dejanski podatki konkurentov, zato Agencija ocenjuje podano oceno velikosti trga in tržnih deležev podjetij na trgu kot realno. Agencija je tudi pojasnila, da je na podlagi prejetih podatkov navedla več možnih ocen velikosti trga nudenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu, saj natančnih podatkov, primernih za analizo predmetnega trga, ni na voljo.

¹⁸⁸ Statistični urad RS - Prihodi in prenočitve turistov po vrstah občin, po vrstah nastanitvenih objektov in po državah, Slovenija, za leta 2014, 2015 in 2016 (http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164505S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2).

¹⁸⁹ Občine Brežice, Dobrna, Dolenjske Toplice, Laško, Lendava, Moravske Toplice, Podčetrtek, Ptuj, Radenci, Rogaška Slatina, Šmarješke Toplice, Šoštanj, Veržej, Zreče (<http://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/7779>).

¹⁹⁰ Podatki so tukaj in v nadaljevanju predstavljeni v razponu zaradi varstva zaupnih podatkov.

¹⁹¹ Prihodi in prenočitve turistov po vrstah občin, po vrstah nastanitvenih objektov in po državah, Slovenija, letno.

¹⁹² Konkurenti na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu večinoma ne nudijo hotelskih storitev v gorskem turizmu oziroma je njihov delež na slovenskem trgu minimalen.

¹⁹³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-100.

Ocena tržnih deležev na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v RS

156. Tabela št. 5: Ocena tržnih deležev v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ter glavnih konkurentov na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v RS glede na količino v letu 2016 (v %) ¹⁹⁴

	TD 1 ¹⁹⁵	TD 2 ¹⁹⁶	TD 3 ¹⁹⁷
Sava Turizem	[20-30]	[20-30]	[20-30]
Terme Čatež	[20-30]	[20-30]	[20-30]
Terme Krka	[0-pod10]	[10-pod20]	[10-pod20]
Terme Olimia	[10-pod20]	[0-pod10]	[0-pod10]
Istrabenz	-	[0-pod10]	[0-pod10]
Terme Dobrna	-	[0-pod10]	[0-pod10]
Thermana	-	[0-pod10]	[0-pod10]
ostali	[40-pod50]	[20-pod 30]	[10-pod20]
skupaj	100,0	100,0	100,0

Vir: Podatki priglasiteljev koncentracije ¹⁹⁸ ter preračun Agencije na podlagi podatkov podjetja Sava Turizem in konkurentov na trgu nujenja hotelskih storitev v zdraviliškem in na trgu nujenja hotelskih storitev v gorskem turizmu. ¹⁹⁹

157. Razmerja med predstavljenimi tržnimi deleži so podobna, ne glede na to, po katerem načinu so tržni deleži ocenjeni in katera ocena podatkov je v izračunu upoštevana. Predstavljena analiza stanja konkurence na trgu in tržnih deležev za analizo vplivov predmetne koncentracije na učinkovito konkurenco na upoštevnih trgih zadostuje, saj presoja koncentracije ne bi bila drugačna, če bi bili tržni deleži ocenjeni natančneje.

158. Če bi celoten obseg trga ocenili na podlagi podatkov Statističnega urada RS o prenočitvah turistov za leto 2016 v zdraviliških občinah ²⁰⁰, ki znaša 3.165.561 nočitev, in ga povečali za število ustvarjenih nočitev s strani podjetja Istrabenz Turizem, ki se je glede na pridobljene odgovore na vprašalnike s strani konkurentov prav tako izkazalo za konkurenta skupine Sava, bi na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu tržni delež skupine Sava v letu 2016 znašal [20-30]%. Ocena velikosti trga, ki bi zajemala neposredno prodajo kupcem v RS in prodajo agencijam v RS, bi dala za rezultat oceno količinskega tržnega deleža skupine Sava [20-30]%. Če bi v navedenem izračunu odšteli pridobljene podatke o zdraviliškem zdravljenju, ki bi ga lahko opredelili kot ločen upošteveni trg, tako za skupino Sava kot od celotne ocene velikosti trga, se ocena tržnega podjetja za skupino Sava na trgu hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma ne bi bistveno spremenila.

159. Ocenjeni tržni deleži v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na slovenskem trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu bi se glede na način izračuna velikosti trga v Republiki Sloveniji in zajem podatkov posameznega konkurenta na trgu nekoliko razlikovali, in sicer bi znašali med 20 % in 30 %, vendar takšna ocena zadostuje za analizo učinkov predmetne koncentracije na učinkovito konkurenco na upoštevnem trgu. Podatkov vseh podjetij, s katerimi razpolaga Agencija, namreč ni mogoče razčleniti enako podrobno, saj so na primer nekatera skupaj navedla prodajo agencijam v Republiki Sloveniji in v tujini, nekatera niso ločeno navedla podatkov o zdraviliškem zdravljenju ipd. V nekaterih izračunih je Agencija izhajala iz vsote posredovanih podatkov s strani anketiranih podjetij, kar pomeni, da prikazani deleži prikazujejo delež prispevka posameznega podjetja k celoti, ki je enaka vsoti v anketi zajetih konkurentov. Glede na pridobljene odgovore na vprašalnike Agencija

¹⁹⁴ Podatki so tukaj in v nadaljevanju predstavljeni v razponu zaradi varstva zaupnih podatkov.

¹⁹⁵ Ocena tržnih deležev priglasitelja glede na število nočitev.

¹⁹⁶ Celota = ocena priglasitelja (SURS-zdraviliške občine) in podatki podjetja Istrabenz Turizem (št. 2 v Tabeli št. 4).

¹⁹⁷ Celota = vsota nočitev anketiranih podjetij – upoštevana prodaja neposrednim kupcem v RS in prodaja agencijam v RS (št. 4 v Tabeli št. 4).

¹⁹⁸ Dokument opr. št. 3061-9/2016-100.

¹⁹⁹ Dokumenti opr. št. 3061-9/2016-100, 66, 69, 75, 81, 86, 91, 101, 103.

²⁰⁰ To podlago so za oceno velikosti zdraviliškega trga oziroma trga hotelskih storitev v zdraviliških občinah uporabili tudi priglasitelji.

sklepa, da se konkurenca na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu najbolj intenzivno vrši med navedenimi podjetji, zato predstavljeni deleži podajo realno sliko o stanju konkurence naupoštevem trgu v RS.

160. Največji konkurenti na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu so Terme Čatež (Hotel Terme, Hotel Čatež, Hotel Toplice, App naselje in Kamp Čatež ob Savi, Hotel Golf Grad Mokrice (depandansa in Golf suite), Rajec, Jesenice na Dolenjskem, Aquapark hotel Žusterna (apartmaji Lavanda), Žusterna, Hotel Koper, Koper, Apartmaji Residence Marina) z ocenjenim tržnim deležem med 20 % in 30 %, sledi podjetje Terme Krka (Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hotel Krka Novo mesto, Hoteli Otočec, Talaso Strunjan) z [10-pod20] do [10-pod20] % tržnim deležem, Istrabenz (Hotel Slovenija, Grand Hotel Portorož, Hotel Apollo, Hotel Riviera, Hotel Mirna, Hotel Neptun) z [0-pod10] do [10-pod20] %, Terme Olimia (Hotel Sotelia, Breza, Aparthotel Rosa, Vas Lipa, Kamp Natura, Podčetrtek) s tržnimi deleži med [0-pod10] in [10-pod20] %, sledita pa še Thermana Laško s tržnim deležem med [0-pod10] in [0-pod10] % ter Terme Dobrna s tržnim deležem med [0-pod10] in [0-pod10] %.
161. Agencija je izračunala tržne deleže na trgu hotelskih storitev na trgu zdraviliškega turizma na podlagi podatkov o številu nočitev. Dodatne storitve, ki jih ponudniki v okviru svoje ponudbe na tem trgu nudijo, v teh podatkih niso zajete, so pa zajete v vrednostnih podatkih, ki so jih nekatera podjetja prav tako predložila. Dodatne storitve, ki s konkurenčnega vidika predstavljajo tako prodajo na slovenskem kot tudi na tujem trgu, so pri konkurentih na slovenskem trgu predstavljale zelo različen delež prihodkov, ustvarjenih s prodajo hotelskih storitev. Če bi računali vrednostne tržne deleže z upoštevanjem teh podatkov, bi bil tržni delež skupine Sava [20-pod25] %, brez upoštevanja dodatnih storitev pa bi bil nekoliko višji.
162. Pri konkurentih bi se razlike pokazale pri podjetjih Terme Krka, kjer bi bil z upoštevanjem dodatnih storitev tržni delež na trgu RS nekoliko višji in bi znašal [20-30] %, brez teh pa [10-pod20] %, pri Termah Olimia bi z upoštevanjem dodatnih storitev znašal [0-pod10] %, brez pa [0-pod10] %, pri Istrabenzu z upoštevanjem dodatnih storitev [10-pod20] % in brez [0-pod10] %. Pri Thermani in Uniorju bi bil tržni delež na slovenskem trgu namestitve v zdraviliškem turizmu višji brez upoštevanja dodatnih storitev, in sicer [0-pod10] % (z dodatnimi storitvami [0-pod10]) in [0-pod10] % (z dodatnimi storitvami [0-pod10] %).
163. Na podlagi pridobljenih podatkov v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ter konkurentov je Agencija ugotovila, da je delež ustvarjenega prometa oziroma števila ustvarjenih nočitev na slovenskem trgu, to je prodaja domačim in tujim neposrednim kupcem in prodaja preko agencij na slovenskem trgu, v letu 2016 po podjetjih znašal različno, večinoma več kot polovico, pri nekaterih tudi blizu 100 %. Ustvarjeni promet prevzetega podjetja Sava Turizem na slovenskem trgu je znašal okrog [redacted] celotnega ustvarjenega prometa, podatki o številu nočitev pa ta delež za nekaj odstotnih točk povečajo.²⁰¹
164. Ocena tržnega deleža skupine Sava skupaj s podjetji, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja manjšinski delež in tudi člane v organih vodenja oziroma nadzora na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu na slovenskem trgu, ne bi bistveno odstopala glede na to, ali upoštevamo dodatne storitve ali upoštevamo zgolj število nočitev. V obeh primerih bi glede na analizo na trgu RS delež teh podjetij znašal od približno polovice do dveh tretjin trga. Če upoštevamo tudi podjetje Terme Olimia, v katerem imajo v koncentraciji udeležena podjetja od novembra 2017 le manjšinski delež in ne člana v nadzornem svetu, pa bi bil ta delež za nekaj odstotnih točk višji.
165. Agencija ugotavlja, da bi lahko konkurenco podjetju Sava Turizem poleg podjetij, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja manjšinski delež, predstavljala tudi nekatera podjetja v obmejnem območju, kar pomeni, da bi lahko bili ocenjeni tržni deleži naupoštevem trgu hotelskih storitev na opredeljenemupoštevem geografskem trgu nižji.

²⁰¹ Navedeni podatki vključujejo tudi podatke o zdraviliškem zdravljenju.

Kljub še vedno tradicionalni navezanosti nekaterih potrošnikov na slovenska zdravilišča in nepoznavanju tujih zdravilišč s strani nekaterih slovenskih kupcev, predstavljajo tudi konkurenti v tujini določen pritisk na cene ponudnikom hotelskih storitev v Republiki Sloveniji.

Trg hotelskih storitev v gorskem turizmu

166. Podjetja v skupini Sava imajo hotelske zmogljivosti v gorskih občinah locirane le na Bledu (hoteli GH Toplice, hotel Park, hotel Golf, hotel Savica, hotel Jadran in hotel Trst). Priglasitelji so na podlagi razpoložljivih podatkov ocenili velikost trga hotelskih storitev v gorskih občinah v RS v letu 2015 na [redacted] nočitev²⁰². Skupina Sava je v letu 2015 v gorskih občinah dosegla nekaj več kot [redacted] nočitev, v letu 2016 pa [redacted] nočitev.²⁰³ Podjetje Sava Turizem je kot konkurenčne destinacije navedlo kraje Bled, Bohinj in okolica, Kranjska Gora ter Italija in Avstrija. Tržni delež prevzetega podjetja s povezanimi podjetji bi po oceni priglasiteljev na trgu nočitev v gorskih občinah znašal približno [10-pod20] %. Kot konkurente za hotelske storitve v gorskih občinah so priglasitelji navedli podjetja Eko hotel Bohinj ([10-pod20%]²⁰⁴, Hit Alpinea²⁰⁵ ([0-pod10]%), Sportina Turizem²⁰⁶, Hotel Slon²⁰⁷ ter Hotel Astoria s tržnimi deleži do [0-pod10] %.²⁰⁸

167. Statistični urad RS opredeljuje (SURS) število nočitev v gorskih občinah, in sicer v letu 2014 na 2.246.033 nočitev, 2.554.359 v letu 2015 in 2.867.393 nočitev v letu 2016.²⁰⁹ Kot gorske občine so po klasifikaciji SURS-a opredeljene občine, ki so pretežno v območju alpskih gorstev, Julijskih Alp, Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank, ali na območju Pohorja.²¹⁰ Analiza Agencije je pokazala, da si na trgu gorskega turizma konkurirajo podjetja Sava Turizem z namestitvami na Bledu, Hit Alpinea, Unior (RTC Krvavec, Rogla), Novi Kondor (hoteli na Bledu), kot konkurenčne destinacije pa se pojavljajo predvsem kraji Kranjska Gora, Rogla, Bled in Bohinj.

168. Za trg ponudbe namestitev v gorskem turizmu prav tako ne moremo poenotiti mnenj konkurentov. Nekateri so navedli, da koriščenje namestitvenih zmogljivosti v tujini ne predstavlja pomembnejšega dodatnega stroška, drugi, da so dodatni stroški visoki zaradi dodatnega zaračunavanja vsake dodatne storitve zaradi specifičnosti posameznih destinacij, kot je gorski svet Avstrije in Švice, drugi pa menijo nasprotno, da bližina Avstrije in Italije ne pomeni znatnejših dodatnih stroškov za gosta. Konkurenti na trgu gorskega turizma so po oceni podjetij na trgu nočitvenih zmogljivosti v gorskem turizmu mnenja, da so njihovi konkurenti tudi v sosednjih državah, in sicer predvsem v Italiji in Avstriji, ki so razvitejši in bolj prepoznani. Po njihovem mnenju je za kupce na tem trgu pomembna lokacija namestitve, ceno so uvrstili na prvo, drugo in dva na tretje mesto, pomembna je še celotna turistična infrastruktura ter naravne in kulturne znamenitosti v bližnji okolici. Možnost kopanja ter razpoložljivost termalne vode je za kupce storitev na trgu gorskega turizma manj pomembna. Kupci na trgu gorskega turizma po navedbah treh konkurentov v primeru dviga cen za 5-10 % ne bi bistveno odreagirali, eden pa je mnenja, da bi poiskali konkurenčnejšega dobavitelja nehotelskih namestitev v RS ali v tujini.

²⁰² Dokument opr. št. 3061-9/2016-1, str. 32.

²⁰³ Dokument opr. št. 3061-9/2016-100.

²⁰⁴ Hotel Jezero.

²⁰⁵ Ramada Resort, Kranjska Gora, Ramada Hotel&Suites Kranjska Gora, Apartmaji Vitranc, Hoteli Kompas, Hotel Alpina Kranjska Gora (prodan nov. 2016), Hotel Špik (prodan marec 2017).

²⁰⁶ Hotela Krim in Ribno, Vila Prešeren in Viktorija.

²⁰⁷ Hotela Lovec in Kompas.

²⁰⁸ Navedbe priglasiteljev na podlagi javno dostopnih podatkov po klasifikaciji Statističnega urada RS in na podlagi ocen prevzelega podjetja.

²⁰⁹ Statistični urad RS - Prihodi in prenočitve turistov po vrstah občin, po vrstah nastanitvenih objektov in po državah, Slovenija, za leta 2014, 2015 in 2016 (<http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>).

²¹⁰ Občine Bled, Bohinj, Bovec, Cerklje na Gorenjskem, Cerklje na Koroškem, Črna na Koroškem, Gorje, Gornji Grad, Hoče-Slivnica, Jesenice, Jezersko, Kamni, Kobarid, Kranjska Gora, Ljubno, Lovrenc na Pohorju, Luče, Mežica, Mislinja, Mozirje, Nazarje, Preddvor, Prevalje, Radovljica, Ravne na Koroškem, Ribnica na Pohorju, Ruše, Slovenska Bistrica, Solčava, Tolmin, Trzin, Vitanje, Vuzenica, Železniki, Žirovnica (<http://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/7779>).

169. V analizi Agencije so konkurenti svojo pogajalsko moč na trgu hotelskih storitev v RS na trgu zdraviliškega in gorskega turizma ocenili različno; polovica jo ocenjuje kot majhno, približno polovica pa zaradi različnih konkurenčnih prednosti, ki jih vidi v svoji ponudbi (na primer visok delež domačih gostov, prednost geografske lege in ponudbe, kakovost ponudbe) za nekoliko večjo. Večina anketiranih podjetij je navedla, da predmetna koncentracija ne bo imela večjega vpliva na trg in na obstoječa razmerja na trgu, nekateri so navedli, da bo omogočila večjo učinkovitost in rentabilnost podjetja Sava, največ jih posledice oziroma učinke koncentracije težko komentira zaradi nepoznavanja vseh okoliščin transakcije, izpostavljena pa je bila tudi ugotovitev, da je Sava najmočnejše podjetje v RS, ki vpliva na cenovno politiko na trgu. Tudi med odgovori o pričakovanem dvigu cen po koncentraciji in pričakovanem vplivu na anketirano podjetje je najpogostejši odgovor konkurentov, da le-tega ne morejo ocenjevati.

Zdraviliško zdravljenje

170. Zavarovane osebe imajo skladno s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanju: Pravila) pravico do zdraviliškega zdravljenja, če pri njih obstaja zdravstveno stanje, opredeljeno v 45. členu Pravil, in če je z izvedbo zdraviliškega zdravljenja pričakovati povrnitev funkcionalnih sposobnosti.²¹¹ Zavarovana oseba ima pravico do povračila stroškov zdravstvenih storitev, ki so pravica, in jih uveljavi v drugi državi članici Evropske unije med drugim na podlagi odločbe zavoda o odobritvi zdraviliškega zdravljenja. Zavarovana oseba ima pravico do povračila stroškov zdraviliškega zdravljenja, ki je bilo izvedeno v drugi državi članici Evropske unije na podlagi odločbe zavoda o odobritvi zdraviliškega zdravljenja, ki jo zavod izda na predlog pooblaščenega zdravnika, če je bilo zdraviliško zdravljenje izvedeno v skladu s to odločbo zavoda, razen v delu, ki določa naziv zdravilišča v RS. Stroški zdravstvene storitve se zavarovani osebi povrnejo v višini povprečne cene teh storitev v RS, vendar ne več, kot znašajo dejanski stroški.²¹²

171. Podjetja, ki nudijo zdraviliško zdravljenje v Republiki Sloveniji zavarovanim osebam na podlagi odločbe ZZZS, so poleg podjetja Sava Turizem naslednja: Istrabenz Turizem, MC Medicor, Naravno zdravilišče Topolšica, Rdeči križ Slovenije – zveza združenj, Terme Čatež, Terme Dobrna, Terme Krka, Terme Olimia, Terme Resort, zdravje, turizem, Thermana, Unior, Unitur, Zdravilišče Rogaška - zdravstvo.²¹³ 6 podjetij je med konkurenti navedlo tudi podjetje Sava Turizem.

172. Podjetje Sava Turizem je v letu 2016 doseglo

V strukturi doseženih celotnih prihodkov od prodaje hotelskih storitev podjetja Sava Turizem je zdraviliško zdravljenje predstavljalo Med konkurenti na trgu zdraviliškega zdravljenja je podjetje Sava Turizem navedlo podjetje Terme Krka z 30-40 %, Thermana z 10-20 %, Unior z 5-10 %, Terme Dobrna z 5-10 %, Terme Olimia s 5-10 %, Terme Čatež s 5-10 %, Zdravilišče Rogaška – zdravstvo s 0-5 %, Rdeči križ Slovenije – zveza združenj z 0-5 %, ostala podjetja pa imajo posamično deleže nižje od 2 %. Pri podjetju Terme Krka je delež samoplačniškega zdraviliškega zdravljenja znašal okrog 10-20 %, v podjetju Istrabenz Turizem okrog 10-20 %, Terme Čatež okrog 5-10 %, Terme Topolšica okrog 50-60 %, Unitur okrog 5-10 %, Thermana okrog 10-20 %, Terme Dobrna okrog 5-10 %.

173. Vsa podjetja, ki so prisotna na trgu zdraviliškega zdravljenja, se ukvarjajo z revmatičnimi boleznimi in poškodbami lokomotornih organov. Dodatno pa je vsako specializirano za različne vrste rehabilitacij in zdravljenja, in sicer se Terme Lendava ukvarjajo z ginekološkimi in nevrološkimi boleznimi, Terme 3000 z nevrotskimi motnjami, Terme Ptuj z boleznimi presnove, nevrološkimi boleznimi in nevrotskimi motnjami. Terme Čatež zdravijo ginekološke in nevrološke bolezni, Terme Dobrna prav tako in poleg teh še bolezni ledvic in

²¹¹https://zavarovanec.zzs.si/wps/portal/portal/azos/pravice_zdravstvenih_storitev/pravice_zdravilisko_zdravljenje/tut/p/z1/04_Sj9CPykyssy0xPLMnMz0vMAfljo8zizQx8HT08DQw9LPyc3Aw8jYMIrPD0DLQ0Ngg31C7ldfQHu-Oh3/.

²¹² Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja, člen 135.c.

²¹³[http://www.zzs.si/zzs/pao/izvajalci.nsf/KrovniIsk?SearchView&Query=\(%5BDejavnostSif%5D=X104501\)+AND+\(%5BBOE%5D=*OE\)&OE=OE&Count=700&SearchOrder=4.](http://www.zzs.si/zzs/pao/izvajalci.nsf/KrovniIsk?SearchView&Query=(%5BDejavnostSif%5D=X104501)+AND+(%5BBOE%5D=*OE)&OE=OE&Count=700&SearchOrder=4.)

sečil ter nevrotske motnje, Terme Dolenjske Toplice prav tako, Terme Šmarješke Toplice boleznih srca in ožilja, nevrološke bolezni in nevrotske motnje, Talaso Strunjan boleznih dihalnih organov, Terme Topolšica nevrološke bolezni, nevrotske motnje in boleznih dihalnih organov, Zdravilišče Rogaška boleznih srca in ožilja, ledvic in sečil, prebavil in presnove, kožne bolezni ustne in zobne bolezni ter bolezni oči. Zdravilišče Radenci zdravi vse naštetu razen bolezni prebavil, ustnih in zobnih bolezni ter oči, Terme Olimia dodatno nevrološke bolezni in nevrotske motnje, Thermana Laško pa ginekološke, nevrološke in kožne bolezni.

174. Struktura gostov na trgu nujenja hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu glede na izvor gostov je po posameznih podjetjih različna. V nekaterih podjetjih tuji gostje predstavljajo tudi [redacted] vseh prihodkov od prodaje hotelskih storitev²¹⁴, nekatera pa imajo še vedno [redacted]. Iz zbranih podatkov je razvidno, da imajo večji delež prihodkov od prodaje s strani slovenskih gostov zabeležena podjetja, ki imajo v svoji strukturi prodaje večji delež zdraviliškega zdravljenja.

Trg hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu

175. V odgovoru na povzetek relevantnih dejstev so priglasitelji navedli²¹⁵, da Agencija ni pravilno ocenila tržnih deležev na trgu hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu, da je v povzetku relevantnih dejstev navedla oceno tržnih deležev za območje Republike Slovenije, medtem kot je upoštevni geografski trg opredelila kot območje RS in ožje območje obmejnih regij Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Italije. Svoje navedbe so dopolnili z navedbo tržnih deležev v koncentraciji udeleženih podjetij na trgu namestitvenih storitev na ozemlju celotne Republike Slovenije, izračunanih na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije o številu vseh nočitev v letu 2016 in podatkov o številu nočitev posameznega podjetja, kakor izhaja iz njegovega letnega poročila za leto 2016. Podatke so navedli za podjetja Sava Turizem, Terme Čatež, Terme Krka, Istrabenz Turizem, Hoteli Bernardin in HIT Alpinea. Po njihovem mnenju nizki tržni deleži na upoštevem trgu na območju Republike Slovenije pomenijo, da so tržni deleži na upoštevem geografskem trgu še nižji.
176. Priglasitelji so podali izračune, na podlagi katerih naj bi imelo podjetje Sava 10-20 % tržni delež, podjetja, v katerih sta priglasitelja kapitalsko udeležena in sta v organe vodenja ali nadzora teh družb imenovala svoje zaposlene, kakor tudi podjetja, povezana z v koncentraciji udeleženimi podjetji, pa skupno 10-20 % tržni delež. Pri tem so upoštevali število vseh nočitev v RS v letu 2016, ki znaša 11.179.879 nočitev.²¹⁶ Priglasitelji so tržne deleže v koncentraciji udeleženih podjetij izračunali iz podatkov o številu nočitev v nastanitvenih objektih posameznih podjetij (podatki iz letnih poročil za leto 2016)²¹⁷ in jih delili s skupnim številom nočitev v letu 2016 v Republiki Sloveniji²¹⁸. Priglasitelji so na navedeni način izračunali skupni tržni delež vseh v koncentraciji udeleženih podjetij na ozemlju Republike Slovenije, in sicer 20-30 % (Sava Turizem 10-20%, Terme Čatež 0-10 %, Terme Krka 0-10 %, Istrabenz Turizem 0-10 %, Hoteli Bernardin 0-10 %, Hit Alpinea 0-10%). Nadalje so navedli, da bi v primeru upoštevanja zgolj nastanitvenih zmogljivosti za aktivni oddih, skupni tržni delež vseh v koncentraciji udeleženih podjetij na ozemlju Republike Slovenije znašal 30-40 %, v primeru upoštevanja le nočitev v hotelih pa 30-40 %.²¹⁹
177. Podjetje Sava Turizem ocenjuje, da je slovenski trg konkurenčen in umeščen med nekaj najpomembnejših turističnih držav v Evropi (Avstrija, Italija, Hrvaška). Zaradi prostega pretoka ljudi državne meje po njenem mnenju ne predstavljajo več ovire, zato se konkurenti nahajajo tudi v sosednjih državah. Med konkurenti v tujini so navedli Terme Lenti, Balance Hotel, Madžarska, ki so od slovenske meje oddaljene približno 15 km, Lotus Therme Hotel

²¹⁴ Na primer podjetja Sava Turizem, Terme Čatež, Terme Olimia, Istrabenz Turizem.

²¹⁵ Dokument opr. št. 3061-9/2016-185, stran 35.

²¹⁶ Podatki priglasiteljev na podlagi podatkov Statističnega urada RS (vir: http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/viewplus.asp?ma=H074S&ti=&path=../Database/Hitre_Repozitorij/&lang=2), dokument opr. št. 3061-9/2016-185, str. 38, in dokument opr. št. 3061-9/2016-187, str. 59.

²¹⁷ Konsolidirano letno poročilo Sava Turizem d.d. za 2016, str. 5, 35, Konsolidirano letno poročilo Terme Čatež d.d. za leto 2016, str. 11, Letno poročilo Terme Krka d.o.o. za poslovno leto 2016, str. 4, Letno poročilo Istrabenz turizem d.d. za leto 2016, str. 23, Letno poročilo Hotelov Bernardin d.d. za leto 2016, str. 9, Letno poročilo Hit Alpinea d.d. za leto 2016, str. 24.

²¹⁸ Vir: podatki priglasiteljev na podlagi podatkov Statističnega urada RS.

²¹⁹ Dokumenta opr. št. 3061-9/2016-185, str. 60, 61, in 3061-9/3016-187, str. 40, 41.

and Spa Heviz, Madžarska, Danubius Healt Spa Resort Heviz, Madžarska, Hotel Europa Fit Superior, Heviz, Madžarska, vsi oddaljeni okrog 140 km, Park Therme Bad Radkersburg, Avstrija, oddaljenost 15 km, Heiltherme Bad Waltersdorf, Avstrija, oddaljene 55 km, H2O Therme Avstrija, oddaljene 90 km, Sveti Martin ob Muri, Hotel Spa Golfer, oddaljen 30 km, Therme Rogner Bad Blumau Avstrija, oddaljenost 70 km, Falkensteiner Hotel and SPA – Bad Waltersdorf, Avstrija, oddaljenost 80 km Hrvaška, oddaljene približno 140 km, jezersko gorske destinacije v Avstriji (na primer Falkensteiner skupina), oddaljenost 100 km, obala in Istra, Hrvaška (Skupina Maistra Rovinj in Valamar Poreč). Hkrati je podjetje Sava Turizem pojasnilo, da so nekateri konkurenti v tujini celo bliže konkurentom v Republiki Sloveniji. Agencija ugotavlja, da so terme Sveti Martin na Muri v lasti podjetja Istrabenz Turizem.

178. Priglasitelji oziroma ciljno podjetje niso posredovali podatkov o tržnih deležih v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, z upoštevanjem manjšinskih deležev, na širšem geografskem trgu, ker z njimi ne razpolagajo, Agencija ocenjuje, da bi bil ocenjeni tržni delež ob upoštevanju konkurentov v obmejnem območju tržni deležna trgu zdraviliškega turizma za nekaj odstotnih točk nižji, zato koncentracija ne bo imela za posledico bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja.

179. Na podlagi analize razmer in stanja trga hotelskih storitev v zdraviliškem in v gorskem turizmu v Republiki Sloveniji in na širšem geografskem trgu obmejnega območja sosednjih držav Agencija ugotavlja, da povezava v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij, vključno s podjetji, v katerih imajo le-ta manjšinske lastniške deleže ali terjatve, ne bo imela za posledico bistvenega zmanjšanja ali onemogočanja učinkovite konkurence. Tudi če upoštevamo vsa podjetja, v katerih imajo v koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja manjšinske lastniške deleže, skupni tržni delež, ob upoštevanju rezultatov analize, da predstavljajo konkurente tudi nekateri ponudniki hotelskih storitev v zdraviliškem turizmu v obmejnem območju, ne bo tolikšen, da bi kot posledica predmetne koncentracije prišlo do dviga cen ali poslabšanja kakovosti storitev na upoštevanih trgih. Hkrati se pojavlja tudi vedno več ponudnikov nočitvenih zmogljivosti, ki konkurirajo hotelskim namestitvam, kot so manjši privatni namestitveni objekti, »bed&breakfast« namestitvene zmogljivosti in podobno²²⁰. Agencija zaključuje, da učinek na konkurenco na trgu ne bo tolikšen, da bi lahko povzročil izločitev ali bistveno zmanjšanje učinkovite konkurence.

IV. ZAKLJUČEK

180. Na podlagi posredovanih podatkov priglasiteljev koncentracije in ob upoštevanju drugih razpoložljivih podatkov, glede na to, da predmetna koncentracija ne bo povzročila sprememb v strukturi tržnih deležev, Agencija zaključuje, da pridobitev skupne kontrole podjetij York, SDH in KAD nad podjetjem Sava ne bo povzročila bistvenega omejevanja učinkovite konkurence na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja.

V. OBJAVA IZREKA ODLOČBE

181. Na podlagi petega odstavka 22. člena ZPOmK-1 se izrek odločbe objavi na spletni strani Agencije.

²²⁰ Dokument opr. št. 3061-9/2016-100, str. 3.

VI. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

182. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku²²¹ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz tretje točke izreka.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Andrej Matvoz
predsednik senata

Vročiti:

- York Global Finance Offshore BDH S.a.r.l., 26 Boulevard Royal, L-2449 Luxembourg, Luksemburg, Slovenski državni holding d.d., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana, in Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., Dunajska cesta 119, 1000 Ljubljana - osebno po ZUP; **po skupnem pooblaščenju**: Odvetniška pisarna Wolf Theiss – Podružnica v Sloveniji, Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

²²¹ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.

